FREEWAVE

driewekelijks radio magazine

NUMMER 29

24 MAART 1980

FREEWAVE
driewekelijks radio magazine

EXPLOITATIE: Internationale Club van Radio Vrienden

LIDMAATSCHAP:
Per half jaar: f 16,-- of 240 Bfr. = 8 nrs
Per jaar: f 30,-- of 450 Bfr. = 16 nrs
U ontvangt dan het Freewave driewekelijks Radio Magazine.

TRANSAKTIES:
Voor België ASLK-rekening 001/0590423/60 tnv Freewave, Postbus 65, 2510 Mortsel
Voor Nederland Postgiro 3083666 tnv Ton van Draanen, Postbus 339, Amstelveen
Voor alle andere landen Postwissel tnv Freddy Jorus, Postbus 65, B-2510 Mortsel

ALGEMENE REDAKTIE:
Hans Knot, Ton van Draanen en Freddy Jorus

LEDENADMINISTRATIE EN CORRESPONDENTIE BELGIE:
Freddy Jorus, Postbus 65, 2510 Mortsel

CORRESPONDENTIE NEDERLAND:
Hans Knot, Postbus 102, 9700 AC Groningen

VORMGEVING EN LAY-OUT:
Ton van Draanen en Freddy Jorus

ILLUSTRATIES:
John van Draanen

PRINT- EN FOTOWERK:
Amstelrepro Amsterdam

DRUKWERK:
C. Decoene, Pieter Reypenslei 57, 2510 Mortsel

VASTE MEDEWERKERS:
Paul Jan de Haan, Theo Dencker, Ger Kruger, Frank van der Mast, Richard Havelaar, Jan Kooistra, Frits Mulder, Jean Claude Tackaert, Louis Stuster, Wil van der Enden, Jan Tillema en Mario van Styvendaele.

VERZENDING:
Eventuele klachten over onregelmatige ontvangst van Freewave sturen naar Freewave, Postbus 65, 2510 Mortsel, België.

ADVERTENTIE TARIEVEN:
Eénmalige plaatsing.
1 pagina f 50,-- of 750 Bfr.
1/2 pagina f 25,-- of 375 Bfr.
1/4 pagina f 13,-- of 190 Bfr.
Kleinere advertenties zijn niet mogelijk.

Elke auteur en adverteerder is verantwoordelijk voor zijn eigen publicaties.

Zonder schriftelijke toestemming van de redaktie is gehele of gedeeltelijke overname uit deze Freewave niet toegestaan.

FREEWAVE NUMMER 30
verschijnt op 14 april 1980

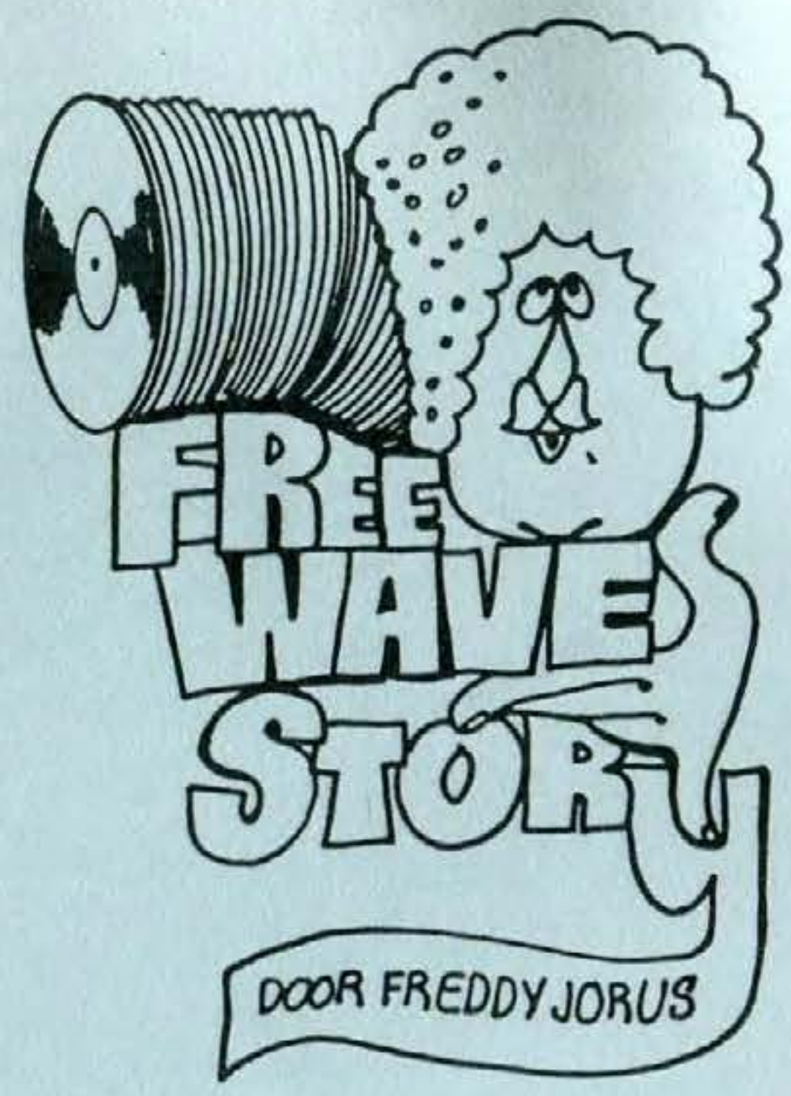

Hallo vrienden,
Ik sta er elke drie weken weer van versteld van de vele informatie die in Freewave komt. Elke keer vraag ik mij af waar mijn Nederlandse kollega's het allemaal vandaan halen en misschien doet u dat ook wel. Ik ben eens ten raden gegaan bij Hans en Ton en die snappen het zelf eigenlijk ook niet. Okē ze krijgen dagelijks de persinformatie toegestuurd van de omroepverenigingen in Nederland, maar daarnaast zijn er vele mensen die hun zo nu en dan allerlei berichten doorsturen, die erg nuttig zijn om te verwerken voor Freewave.
Dit nummer is weer een goed bewijs hiervan. Wat zou je zeggen van het Amerikaanse nieuws, 50 jaar Radio Luxemburg, Rondje Regio, Overdenkingen uit Amerika, enfin ga maar door! In dit nummer lees je uitslagen van diverse luisteronderzoeken van de NOS die in november 1979 zijn gehouden. Je denkt misschien komen ze daar nu pas mee, maar de luistercijfers zijn nu pas bekend gemaakt door de NOS, vandaar dat wij ze nu pas kunnen publiceren. Ik wil dit keer de speciale aandacht schenken aan "Bedenkingen omtrent omroepsatellieten" van Jean Claude Tackaert. Een interessant verhaal met enkele kritische standpunten en als u daar op wilt reageren dan kunt u dat altijd naar ons adres in Groningen sturen. Veel leesplezier.

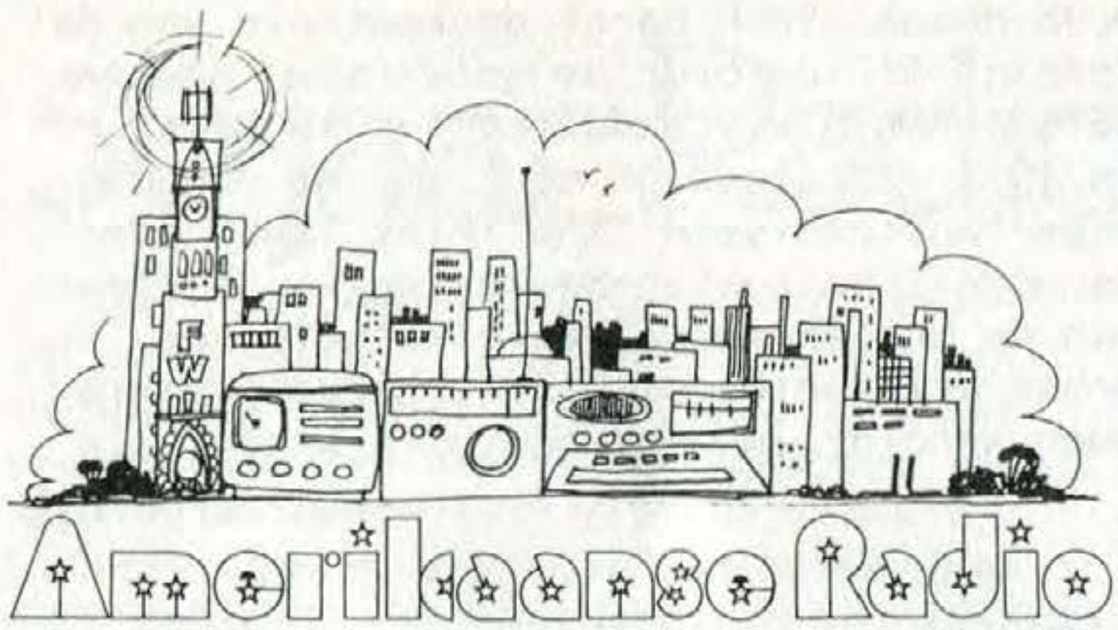

Record Report, de syndicator welke nieuwsvoorzieningen betreffende de muziek wereld verzorgt voor 250 Amerikaanse stations, is onlangs haar vijfde jaar van bestaan ingegaan met haar 2000ste programma. De uitzendingen, die worden gepresenteerd door KMPC-AM deejay Robert Morgan worden opgenomen in Los Angeles.

WEEX-AM in Pennsylvania heeft haar Top 40-format laten vallen in ruil voor het meer rustige middle of the road format. Nieuwe station-manager is Charlie Ryan, die voorheen werkzaam was bij WNCL in New London. De bedoeling is het station via deze 'format-change' een breder luisterpubliek te geven.

De afdeling 'network programming' van ABC-radio in New York groeit nog steeds. Twee nieuwe posities werden er gecreeërd door de direktie namelijk die van 'programme directors special programmes'. Ze werden opgevuld door Leslie Carn en Drea Besch. Deze twee vrouwen zullen verantwoordelijk worden gesteld voor de produktie van een groot aantal nieuwe series, die zowel via de AM als FM outlets van ABC-radio worden uitgezonden.

GRAND OLE OPRY NU OOK IN EUROPA.

Reeds 55 jaar lang wordt er in Amerika wekelijks een countryprogramma via diverse stations uitgezonden onder de titel "Grand Ole Opry". Dit programma wordt heden ten dage geproduceerd door syndicator WSM in samenwerking met Nashville Radio Workshop. 26 april a.s. zal een feestje worden gebouwd, omdat op die dag voor het eerst in de geschiedenis de show rechtstreeks zal worden uitgezonden door een Europees station en wel Radio Luxemburg. Hiervoor zal het programma in samenwerking met London Radio Productions worden geproduceerd. Deze maatschappij verzorgt veel syndicate programmes voor de Engelse IBA stations. Het twee uur durend programma zal rechtstreeks worden uitgezonden vanuit "The Opry House" in Nashville en worden uitgestraald via een satelliet verbinding naar Luxemburg. Deze zal de uitzending via haar 1,3 megawatt zender naar 4 miljoen luisteraars brengen. Voor dit programma zullen speciale commerciële contracten worden getekend met bedrijven die afzet hebben in zowel Amerika als Europa. Luisteren dus op 26 april a.s.

Apple Corp. het label waarop voorheen The Beatles hun platen uitbrachten, heeft een proces aangespannen tegen Dick Clarke Television Productions wegens het produceren van een tv-programma over The Beatles, waarin de artiesten de Big 4 immiteerden en Beatlesongs ten gehore brachten zonder toestemming van Apple. Deze eist een schadevergoeding van $40 miljoen als de Beatles-verkoop achteruit blijkt te zijn gegaan.

Country-station KYTE-AM in Portland heeft sinds kort haar eigen band, de 97 Country Band, geformeerd onder leiding van programmaleider Chris Collier. De band is vernoemd naar de frequentie (97 mhz) van het station.

Scripps Howard Broadcasting in Phoenix is er in geslaagd voor $4 miljoen het beautiful music station KMEO-AM te kopen van B&D Broadcasting. Scripps heeft ook WMC-AM en FM in Memphis, WNOX-AM in Knoxville en WITH-AM en FM in Baltimore in handen.

Hans Knot.

BBC worldservice

Er is sinds de Tweede Wereldoorlog één geval bekend, waarin de BBC een Engels belang liet prevaleren boven zijn journalistieke opdracht. Ex-president Amin van Oeganda dreigde in 1975 de Engelsman Hills te doden. De Afrikaanse dienst besloot toen een boekbespreking van een biografie van Amin, die voor het staatshoofd weinig vriend was, drie dagen uit te stellen. Een krant in Iran publiceerde begin 1979 de volgende cartoon: een nieuwslezer op de televisie besluit met de volgende woorden: "Tot zover het buitenlandse nieuws, voor de gebeurtenissen in Iran zelf, kunt u overschakelen naar de Perzische dienst van de BBC".

Alles wijst erop dat de Iranezen dat in onwaarschijnlijk grote getale hebben gedaan. Vooral in de dorpen was het stil op straat, elke avond om kwart over acht. Een Engelse vrouw, die Iran maandenlang niet had kunnen verlaten, beschrijft hoe haar Perzische vrienden in het dorp aan de grens met Afghanistan, de hele dag opbelden om te vernemen wat de BBC in de Engelstalige uitzendingen over het land had gemeld. De Sjah behoorde al jarenlang

tot de felste BBC-critici. Iedere morgen liet hij zich bij het ontbijt een verslag brengen van de uitzendingen van de vorige avond. Vond hij iets dat hem niet beviel, dan zond hij een officiële klacht naar de Britse Ambassade. Via het ministerie van buitenlandse zaken in Londen belandde de klacht tenslotte bij de BBC. Terry Heron assistent hoofd van de nieuwsdienst van de BBC External Services: "Het was op den duur om een punthoofd van te krijgen. Tenslotte moesten we dagelijks op klachten van de Sjah antwoordden. Toch hebben we in het geval van Iran geen ander beleid gevormd dan in enig ander internationale aangelegenheid. De oppositie was in tijden van de Sjah begrijpelijkerwijs zeer te spreken van de Sjah. Maar de omwenteling was nog maar een paar weken oud of de nieuwe machthebbers hadden al hun eigen bezwaren."

De stem van de Revolutie, zoals Radio Teheran zichzelf noemt, heeft de luisteraars al aangeraden vooral niet naar de BBC te luisteren. Ze zullen het nooit leren, aldus Harold Briley, die naast Andrew Whitley, de revolutie van Iran als BBC correspondent heeft verslagen. Twee namen die vrijwel elke persman nu vertrouwd in de oren klinken. Maar het kan toch niet ontkend worden dat de uitvoerige berichtgeving van de BBC de uiteindelijke bewinds-omwenteling bevorderd heeft. Terry Heron: "Wij geven het nieuws, wat anderen daarmee doen, is onze zaak niet. In de Britse pers zijn wij ervan beticht door onze berichtgeving uit Iran de veiligheid van de Britse onderdanen daar in gevaar te hebben gebracht en de Britse zakenbelangen te hebben geschaad. Ook daarvoor dragen wij geen verantwoordelijkheid. De Engelsen die zich in Iran bevinden, doen dat op eigen verantwoordelijkheid. Het is de taak van het ministerie van buitenlandse zaken om voor hun veiligheid te zorgen, niet de onze."

Er zijn weinig opmerkingen waarmee je een medewerker van de BBC External Service zo op de kast kunt jagen, als met de suggestie dat de BBC, die gefinancieërd wordt door het ministerie van buitenlandse zaken dus wel een verlengstuk van de Britse belangen en de buitenlandse politiek zal zijn. In 1956 stuurde minister president Eden, Britse troepen naar het Suezkanaal, een in Engeland zeer omstreden operatie. Eden meende dat de BBC in haar overzeese uitzendingen geen melding mocht maken over deze operatie, omdat dit het moreel van de troepen in Egypte zou ondermijnen. De BBC hield de poot stijf en sindsdien heeft geen minister het nog gewaagt zich met dergelijke bevelen zich te wenden tot Bush-House. Toch hangt de kontrole van de Foreign Office over de geldkraan, al enkele jaren als schaduw over Bush-House. In 1977 verscheen er een rapport van een regeringscommissie "The Think Tank" over de mogelijke kosten-besparing in de sfeer van de buitenlandse representatie van Groot Britannië, nu vanuit Londen immers geen wereldrijk meer bestuurd wordt.

(wordt vervolgd)

Kanttekeningen

27 MC BAND 'VRIJ'.

De Foto in de vorige Freewave met de tekst 'Neelie bedankt' sprak boekdelen over de gemoedstoestand van duizenden 27 mc'ers, want na vele illegale jaren is het nu toegestaan om met de goedgekeurde bakken een babbeltje te maken. Tokkelen, wel ik geef de voorkeur aan de term 'buurten'. De concentratie van 27 mc amateurs op 1 vierkante kilometer zal zo groot worden dat het zeker gedurende de dag en de avond onmogelijk zal worden een middelgrote stad van noord naar zuid of van oost naar west te werken. Geduld tot 2 of 3 uur in de macht zal een vereiste zijn om afstanden van 30 tot 40 km te overbruggen. Meer dan ooit zullen de 27 mc'ers te herkennen zijn door de grote wallen onder de ogen. Nog een probleem voor de legale 27 mc'ers is de illegale 27 mc'er die geen MARC bak heeft gekocht omdat hij op de grote internationale verbindingen werkt, bij voorkeur met een LSB of SSB gemoduleerd signaal. Het effect hiervan heb ik kunnen beluisteren bij een legale buurter op een afstand van 500 meter verwijderd van de 'piraat', dichtspettering op 22 kanalen. Dan is er niet één legale MARCer gedupeerd maar op deze lokatie ongeveer 20. Aangenomen mag worden dat toch zeker 50% van de AM bakken stand by zullen blijven, hetgeen betekent: storing op de FM gemoduleerde bakken en storing op TV en geluidsapparatuur. Een ander vreemd verschijnsel bij de legalen is de houding tegenover de nog met AM bakken opererende amateurs. Nu al hoor je kreten in de vorm van 'als ik last van hem heb geef ik hem aan bij de RCD'. Laten de mensen die nu legaal met deze 0,5 watt bakjes mogen 'spelen' vooral niet vergeten dat ze zijn begonnen als piraat en niet het recht hebben om een oordeel te vellen, vanuit hun eigen achtergrond, over diegenen die niet volgens de MARC spelregels mee willen spelen.

Paul Jan de Haan.

50 jaar Radio Luxemburg

Radio Luxemburg vierde onlangs haar 50 jarig bestaan. Reden genoeg voor ons om hierbij stil te staan. De allereerste stuiptrekkingen van RTL brengen ons terug naar 19 december 1929 toen de Societé Luxembourgeoise d'Etudes Radiophoniques werd opgericht met het doel de mogelijkheden van een commercieel radiostation te onderzoeken. Op 20 december 1930 kwam men tot overeenstemming met de Luxemburgse autoriteiten dat men het alleenrecht voor radiouitzendingen kreeg in het vorstendom hetgeen op 31 mei 1931 resulteerde in de oprichting van de Compagnie Luxembourgeoise de Radiodiffusion. Op 12 februari 1932 gingen de experimentele uitzendingen van start vanuit Jinglester waar de zender stond opgesteld met een vermogen van 150 KW via de 1250 meter langegolf.
Deze uitzendingen waren in het Frans en het Engels. Op 1 januari 1933 startten de officiële uitzendingen. In 1936 werd het aantal zenduren per week opgevoerd tot 104 en op 21 september 1939 besloot de leiding van het station wegens neutraliteit in het oorlogsgebeuren haar uitzendingen op te schorten. Op 10 mei 1940 werden de zenders opgeeist door de Duitse Wehrmacht en ingedeeld bij het zenderpark van de Duitse Propaganda Radio.
Op 10 september 1944 nam het Amerikaanse leger het station over en gebruikte het gedurende 10 maanden. Op 12 november 1945 was het dan eindelijk weer zover. De CLR kwam met eigen uitzendingen terug in de lucht. Op 1 juli 1954 kreeg men een vergunning om televisieuitzendingen te starten en veranderde men de naam in CLT. In januari daaropvolgend gingen de uitzendingen van start in juli 1955 werd een begin gemaakt met de start van de Duitse uitzendingen. Op 19 oktober 1959

werden voor het eerst FM-zenders in gebruik genomen. In 1972 startte men met kleuren-uitzendingen via het SECAM en PAL-systeem. Meer als 400 medewerkers heeft het totale RTL tegenwoordig, waaronder 80 leden van het Radio Symphonieorkest. De studio's zijn niet alleen in Luxemburg, maar ook in London, Parijs, Bonn, Frankfurt, Düsseldorf en Brussel.
De reklameomzet bedroeg in 1979 meer dan $ 176,6 miljoen. 40% was afkomstig

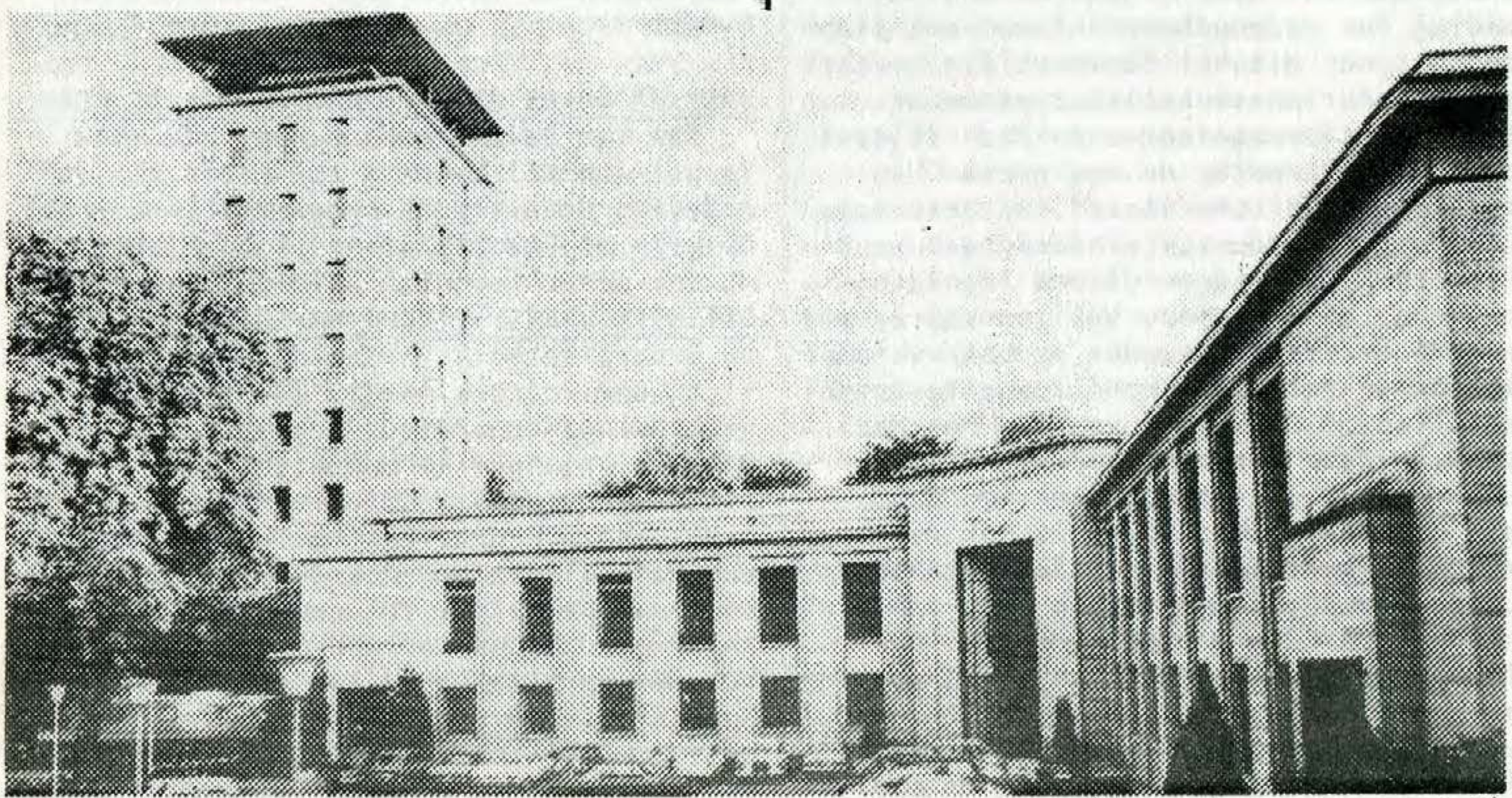

Het RTL gebouw in Luxemburg. (foto: Freewave archief)

van de Franse service, 30% van de Duitse 20% van de televisie-uitzendingen en tenslotte 10% van de Engelse service. Gemiddeld zijn er 40 miljoen luisteraars per dag. Men heeft naast de Duitse, Franse, Engelse en Nederlandstalige ook uitzendingen in het Luxemburgs, Italiaans, Spaans, Portugees en het Joegoslavisch. De Franse service neemt 75% van haar programma's op in Parijs waar ondermeer 100 journalisten werkzaam zijn. De Franstalige uitzendingen zijn naast Frankrijk ook erg populair in het Franstalige gedeelte van Zwitserland en België.

Wat betreft de Duitse service kan worden vermeld, dat er per dag 6 tot 7 miljoen Duitsers naar de uitzendingen luisteren en daarmee is Luxemburg het best beluisterde station in ons buurland. 35 deejays zijn er werkzaam en naast de studio in Luxemburg, waar het merendeel van de programma's wordt gemaakt, produceert men ook shows in diverse Duitse studio's. Wat betreft de Engelse service dient vermeld te worden dat wij onze serie "In the Spotlight" binnenkort zullen voortzetten met deejays van heden en verleden. Hans Knot.

MEDIA NOTA'S

D'66 WIL DERDE TELEVISIENET.

Toen Wim Keja (VVD) vorig jaar oktober over de brug kwam met de medianota "Van Grottekening tot satelliet" was er nog geen sprake over heibel die in de Tweede Kamer zou ontstaan over het doorgeven van televisie-programma's uit bijvoorbeeld Luxemburg. Bij de PvdA is men koortsachtig aan het werk gegaan om naar aanleiding van deze gebeurtenissen met plannen te komen die het "commerciële gevaar" van de Nederlandse beeldbuizen weren. Begin maart presenteerde de PvdA tijdens een perskonferentie de medianota "Van Schaartste naar overvloed". In deze nota pleit de PvdA voor uitbreiding van zendtijd. De uitzendingen dienen 's middags om 12 uur te beginnen. Was men vooral bij de PvdA eerst voorstander om het reklameblok op de televisie rond 7 uur te laten vervallen om onze kinderen te "beschermen". In deze nota laat men ruimte voor commercials, ook in gevallen van regionale uitzendingen. Vreemd is het te vernemen dat Drs. Aad Kosto zich nu weer schaart achter de motie van Piet van der Sanden (CDA) die vraagt om meng-financiering. Dit wil zeggen: betaling van regionale omroep voor een gedeelte uit opcenten en omroepbijdragen. De provincies dienen dan de hoogte vast te stellen van het extra heffingsbedrag. Als reaktie op dit gebeuren kondigde Mertens (D'66) een eigen motie aan tussen de nu ingetrokken motie Kosto/Mertens en de motie van Wim Keja. D'66 is geen tegenstander van gesponsorde radio- en tv-programma's mits deze onderhevig zijn aan richtlijnen. Terwijl de PvdA tegenstander is van een derde televisienet, omdat zij dit als "reservaat-vorming" beschouwen. Dit zou "in strijd zijn met de pluriforme (hoe verzinnen ze de woorden) karakter in het bestel". Volgens D'66 zou er een Nationale Omroep Organisatie moeten komen die rechtstreeks onder de NOS zal resulteren. Deze omroep zou het derde net moeten gaan exploiteren. De huidige omroepen zouden op de eerste twee netten blijven. Wel vindt D'66 dat iedere omroep evenveel zendtijd moet krijgen. De motivatie hieromtrent is erg vaag en ongefundeerd. Stel voor, na de AVRO-maandag, de EO-dinsdag op Hilversum 3, terwijl de AVRO veel meer leden heeft, zou zij evenveel zendtijd krijgen dan een kleine omroep. Wel wil men graag los van elkaar zien, dat een omroeporganisatie het recht heeft om zowel op radio als tv uit te zenden. Misschien is het voor de heren politicie belangrijker om eens lekker de deuren in Hilversum open te zetten om zodoende een frisse wind door het omroepbestel te laten waaien, dat men jong talent de kans gaat geven en op de huidige twee televisiezenders en vier radiozenders eens een goed programma laat brengen, zoals men ons voorghouden heeft toen men vorig jaar met veel tam-tam de zenderkleuring invoerde. Of bleek de zenderkleuring in april 1979 niet meer te zijn dan een misplaatste 1 april grap? Maar hierover komen wij in ons volgend nummer terug. Ger Kruger.

JAN VAN DALEN MAAKT PROMOTIE BIJ DE NCRV.

Jan van Dalen, producer bij de NCRV is per 1 april benoemd tot hoofd van de afdeling Gevarieerde programma's radio. Op zijn plaats bij de afdeling Lichte muziek wordt naar een opvolger gezocht.

DEFENTIE VREEST ETHERPIRATERIJ.

Etherpiraterij is aantoonbaar gevaarlijk voor instanties die dagelijks met verbindings-apparatuur hebben te maken. Op zeer belangrijke momenten kunnen storingen ontstaan in de communicatie. Dit heeft een woordvoerder van het Ministerie van Defentie in Nederland medegedeeld in een reaktie op het vrijgeven van de MARC regeling. Volgens de woordvoerder schuilt het gevaar hierin, dat de zendamateurs gaan sleutelen aan de MARC-apparatuur om het vermogen op te voeren. Daardoor zouden effecten kunnen gaan optreden die op den duur niet meer te overzien zouden zijn.

Bedenkingen omtrent omroepsatellieten

Iedereen heeft er weleens over gehoord: de omroepsatelliet, hét mirakel van de jaren 80, wat een ware omwenteling teweeg zal brengen als eenmaal dat ding hoog boven onze hoofden z'n programma's uitbraken naar ons en omliggende naties. Althans, dat zijn de geruchten die te pas en meestal ten onpas hun intrede doen op de meest bizarre plaatsen, een parlementaire commissie inbegrepen.

Maar wat zijn nu de harde feiten: waar, wie, wanneer, hoe, waarom, en wat kunnen wij als mens thuis in het kastje of op de buis verwachten? Een omroepsatelliet is een satelliet die in een geo-stationaire baan om de aarde wordt gebracht (boven de evenaar op een afstand van zowat 36000 KM waarbij een object in deze baan in 24 uur juist één omwenteling maakt en hierbij de beweging van de aarde volgt, waardoor het lijkt stil te hangen op een vast punt in de hemelkaart). Zo een satelliet bevat tientallen kanalen voor radio en televisie die zijn toegewezen aan diverse omroepmaatschappijen (hierbij geldt de vuistregel, dat per land 6 kanalen beschikbaar zijn: 1 kanaal kan of 1 televisieprogramma of 15 stereo radioprogramma's bevatten) Deze programma's worden dan vanuit de satelliet , via gerichte antennes uitgezonden naar het land waarvoor de uitzendingen bestemd zijn. Feitelijk gaat het hier dus om één relaiszender die een gans zendpark gewoon overbodig zou maken. Omroepsatellieten kan men verwachten zo rond het midden van de jaren 80.

Tot zover de theorie, nu de praktijk: Het maken en lanceren van een satelliet kost uiteraard een hoop geld, en verdeelt men dit over alle omroepen, dan blijft dit een hoop geld. Het argument is dat één zo'n satelliet een gans zendpark overbodig maakt (wat dan weer enorme besparingen inhoud) gaat niet helemaal op, omdat dit zendpark toch minstens 10 jaar zou moeten blijven gehandhaafd. De satellieten zenden immers uit in de GIGA-herz band en die zijn op een normaal toestel zonder convertor niet te ontvangen. Nieuwe toestellen dus, met nog meer ontvangst-banden en nog duurdere frequentieconvertors. Maar ook nieuwe schotelvormige antennes (ongeveer 1 meter diameter, parabolisch van vorm) eigenlijk een miniatuur versie van de grote ontvangstantennes die men nu voor een normale satellietontvangst gebruikt. Omdat het uitgezonden signaal echter veel sterker zal zijn dan dat van gewone satellieten volstaat hier zo'n miniatuur geval. (Philips heeft trouwens al zulke schotels op de markt gebracht!) gericht naar dit vaste hemelpunt.

Nu draait deze satelliet in een baan van 36000 KM boven Zaire, zodat dit vaste hemelpunt betrekkelijk laag bij de horizon komt te liggen en als er zich nu toevallig een object bevindt tussen je antenne en de satelliet, dan kan je de ontvangst wel vergeten. Vooral in de stad zal dit angeltje zich wel laten voelen, alhoewel dit probleem niet onderschat mag worden. Dorpen, gelegen in een dal of in een heuvelig landschap, kunnen hun ontvangst ook op hun buik schrijven.
Dus toch een steunzender!

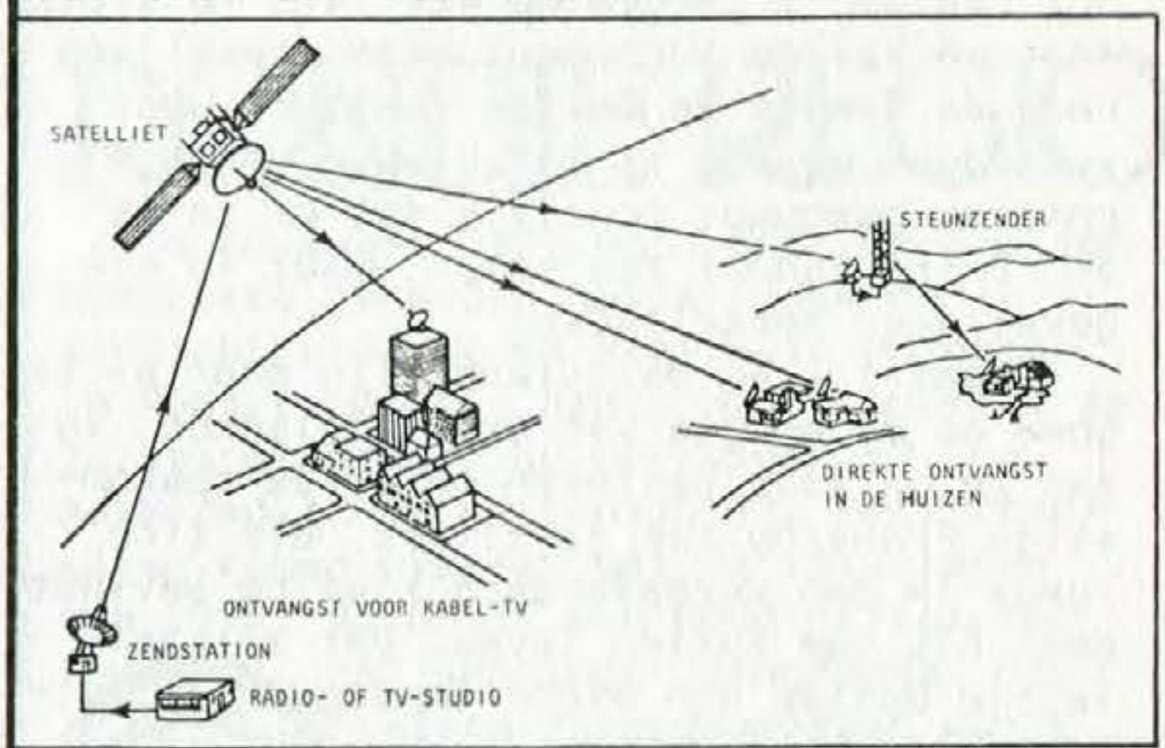

Wat de Zwitsers met een omroepsatelliet kunnen aanvangen is me bijgevolg ook niet helemaal duidelijk. Voor het merendeel van ons zal dit echter geen probleem vormen, en desondanks zal de kabeldistributie wel bijspringen, indien die dan natuurlijk wel alle signalen zullen willen doorsturen. Ik verwacht hier vooral moeilijkheden in Nederland en wel in het verband met de ziekelijke neiging om het omroepbestel te isoleren voor elke invloed die voor het systeem ook maar de minste bedreiging zou vormen.
Een lachertje! Net alsof dit omroepbestel als een kaartenhuisje zou in storten door de ontvangst van buitenlandse stations toe te laten (lees buitenlandse commerciële stations). Neem nu de BRT: sinds jaar en dag worden wij overspoelt met buitenlandse programma's (inclusief RTL en ITV) die kwantitatief en kwalitatief ver boven het normale BRT-peil zijn verheven, maar dacht je dat de BRT zich hier aan zou storen? Ja, een tweede tv-net, dat hebben we er wel aan overgehouden, dus in de toekomst nog meer BRT programma's op de buis. En om de lijn door te trekken naar Nederland: een derde tv-net zit er misschien wel in, maar de ineenstorting van het omroepbestel? Nee, daar geloof ik niet in. Terug naar het gezeur

over commerciële zenders, het ITV in Engeland en als goedkoop aftreksel RTL in Luxemburg. Dat het deze laatste zuiver om de winst is te doen, is duidelijk; en dat het gebruik over zo'n satelliet als aantrekkelijk ervaart, is ook duidelijk: het zou dan immers zonder veel moeite over gans West Europa, en nog een stuk erbuiten, te ontvangen zijn. Bijgevolg dat RTL duidelijk toekomstplannen in deze richting heeft; de bouw van een splinternieuw radio- en tv-complex met een kapaciteit ver boven de huidige output wijzen naar deze richting. Ik zou meteen ook willen stellen, dat geen haar op het hoofd der RTL bazen er aan denkt om een Nederlandstalig programma te verzorgen, daarvoor is ons reklame-afzetgebied wel iets té klein, maar we zullen toch mooi mogen meekijken naar de Franse en Duitse reklame, want voor deze mensen is het nieuwe omroepcomplex gebouwd: mogelijk dat er zelfs een Brits kanaal zou komen, maar in elk geval geen Nederlandse!

Frankrijk en Duitsland zijn maar al te goed op de hoogte van de RTL-plannen, zodat ze onlangs besloten om op de toekomstige Frans/Duitse satelliet, die zich reeds in een vergevorderd stadium bevindt, geen RTL toe zullen laten. Dat zij zelf ietsje buiten hun eigen landsgrenzen zullen te zijn ontvangen (Frankrijk van over Midden-Nederland over West-Duitsland, Zwitserland, Noord-Italië, Noord Spanje naar West-Engeland; Duitsland van Denemarken over de DDR, een pak van de Oostblok-landen, een stuk Oostenrijk, Zwitserland, Frankrijk en tenslotte bijna de volledige Benelux-landen.) dat vergeet men maar al te vlug! En tenslotte dragen hun programma's toch ook reklame!

Deze grote ontvangstcirkel, eigen aan de omroepsatelliet, heeft ook tot gevolg dat ketens met een regionale structuur in zware moeilijkheden zullen komen: vanuit een satelliet kan men immers enkel nationale programma's brengen, regionale uitzendingen moeten op regionale basis, dus vanuit een regionaal zendpark, gebracht worden. Dus geen ITV of WDR3 tenzij men zou kiezen voor een nationale versie boven een regionale en men beide simultaan zou laten uitzenden door én de satelliet én het reeds bestaande zendpark. Onwaarscijnlijk, ik weet het. Wat dan met de nationale zenders, zie op bepaalde tijden ook regionale programma's brengen (BBC, SR, ADR1, RAI, TDF, TVE en ORF)? Zal men deze regionale programma's opofferen aan de satelliet of behoudt men op de grond nog tenminste één zendpark waar deze uitzendingen dan geplaatst kunnen worden; maar is dit niet contradicrorisch met de doelstellingen van de satelliet om juist dit zendpark uit te schakelen? Vragen, vragen, vragen: het is allemaal nog niet zodanig simpel, zoals u merkt. Ik durf hier niet eens te denken aan de radio-structuur in Duitsland waar in feite geen enkel nationaal programma bestaat, buiten misschien de Deutschlandfunk die er is voor de Europeanen en Oostduitsers. Terug naar de Benelux met de vraag: hebben WIJ zo'n satelliet eigenlijk wel nodig? Bij ons bestaat er reeds een volledig radio- tv-zendpark dat door het relatief klein zijn van onze landjes erg goedkoop draait in vergelijking met mastodont-landen die ons omringen. De kosten van zo een avontuur wegen voor ons niet op tegen de eventuele voordelen van zenduitbreidings-mogelijkheden die voor België trouwens toch praktisch nul zijn.

De BRT/RTBF produceren nu al 4 televisie en 6 radiokanalen, zodat er voor België niet veel uitbreiding beschikbaar meer is, aangezien de 6 satellietkanalen nog eens tussen de BRT en RTBF verdeeld moeten worden; en ik zwijg dan nog over de BHF, de omroep voor de Duitssprekende Belgen. Het zal hem hier wel weer om de prestige draaien, tenslotte is het toch de belastingbetaler die het gelach betaald maar voor mij hoeft het niet.

En dan de luisteraar en kijker thuis: Hij zal duidelijk wel kunnen profiteren van de toekomstige evolutie in binnen- en buitenland. Ik heb ergens gelezen dat we 400 radio- en 60 TV-kanalen zouden krijgen voorgeschoteld (eerlijk gezegd lijkt me dit wel wat overdreven, 80 radio- en 30 TV-kanalen, lijken mij realistiser) en hier kan ik gerust uit eigen ervaring spreken, denk ik. Sinds enige jaren beschik ik, via de aansluiting op een lokaal kabelnet, over de ontvangst van 18 radio- en 15 TV-kanalen, iets wat voor de doorsnee lezer wel een smakelijk brokje moet voorstellen. Welnu, de eerste maand zit je konstant van de ene zender op de andere over te schakelen, de tweede maand reeds merk je dat er toch nog veel kaf tussen het koren zit, en na de derde maand is je principiele ontvangst teruggebracht tot een 5-tal zenders die je dan ook regelmatig bekijkt. Het voordeel is wel dat, als er ergens toch nog een interessant programma wordt uitgezonden, je dit toch kunt meevolgen. Bovendien ga je je programma's veel bewuster kiezen en stel je je veel kritiser op tegenover de programma's die je normaal bekijkt.

Het is zelfs zo dat je avonden tegenkomt waar geen enkele zender een

programma uitstraalt, dat je interesse kan wekken. Je zet dan gewoon je toestel af en legt een plaat op, iets wat mij de laatste tijd meer en meer overkomt.

Ik heb reeds geschreven: voor mij geldt zeker de regel "hoe meer programma's je ontvangt, hoe minder je gaat kijken". De interesse is er gewoon niet meer, je wordt veel-eisender, je wordt je van alles meer bewust, ook door het groter kontakt met andere cultuurpatronen. Eigenlijk is dit helemaat niet slecht en het is zeker te verkiezen boven het alledaagse kijken naar de nationale onzin die tegenwoordig hoogtij viert,

Ondanks al mijn vrij kritische standpunten, ben ik dus toch nog voor de omroepsatelliet, ook al omdat de komst ervan niet meer is tegen te houden, maar vooral omdat het ons een beter inzicht zal geven in de globale ether-situatie in Europa en het de verbinding zal leggen tussen diverse Europese culturen, met de komst van een Europese bewustwording en een kritiser opstellen van de persoon voor wie het allemaal bedoeld is.

Jean-Claude Tackaert.

WIM NEIJMAN START MET NIEUWE PRAATSHOW.

IKON medewerker Wim Neijman, die eerder de veelbesproken programma's "Geloof, Hoop en Liefde"-shows en "Geld en Gelukshow" presenteerde, gaat weer een nieuwe serie maken. Het gaat "Partners in Nederland" heten en er zullen vanaf 18 april a.s. in totaal acht afleveringen worden gebracht. Deze studio-gesprekken gaan over de verhouding tussen twee mensen die ooit hebben afgesproken de rest van hun leven samen op te trekken. En dat kan middels een huwelijk, samenwonen of vriendschap zijn. De IKON televisie hoopt met het uitzenden van deze shows het publiek een steuntje in de rug te geven bij de discussie over hun eigen relatie. De serie wordt gemaakt door Anita van Ommeren, Egbert van Hees, Peter Hofstede en presentator Wim Neijman.

MINDER TIJD VOOR TESTBEELD.

Door gebrek aan belangstelling is het testbeeld op de Nederlandse televisie voortaan aanzienlijk korter in beeld aan het begin van de avonduitzendingen. Sinds de komst van de televisie, verschijnt een kwartier voor de uitzendingen een testbeeld. Later werd dat zelfs 20 minuten. Voortaan zal dat nog slechts 8 minuten zijn. Daarin valt de testtoon van de PTT, het muziekje van de omroepen en de klok.

SPAANSE TELEVISIE VERDACHT VAN CORRUPTIE.

Alle Spaanse oppositiepartijen hebben formeel van de regering geëist dat zij een accountantsrapport over de staatstelevisie, dat sinds acht maanden geheim gehouden wordt, officieël bekend maakt. De communistische parlementsfractie eiste bovendien onmiddelijk ontslag van de topdirektie van de Spaanse televisie alsmede een gerechtelijk onderzoek naar eventuele fraudes. Het rapport, dat na een half jaar onderzoek door negen inspecteurs van de Spaanse rekenkamer vervaardigd was, duidt aan dat er grote twijfels bestaan over hoe dertig miljoen peseta's (1 miljard gulden) waarover TVE nu jaarlijks beschikt kan worden uitgegeven.

RONDJE REGIO

In november 1979 werd door de NOS een onderzoek gehouden betreffende de luisterdichtheid van de Regionale Omroepen in Nederland. Bij Radio Noord bedroeg de luisterdichtheid op werkdagen 3%, op zaterdag 3% en op zondag 4%. Deze resultaten komen overeen met de resultaten van 1978. Relatief een hoog cijfer had het Groninger programma, dat iedere zaterdagmorgen wordt uitgezonden namelijk 17%. Radio Oost behaalde op werkdagen ruim 3% en in het weekend ruim 2%. Totaal gemiddelde dus 3%. Deze resultaten stemmen ook overeen met 1978. Radio Friesland mag blij zijn, omdat ze een gemiddelde luisterdichtheid hebben van maar liefst 9%. Dit betekent een duidelijke toename met 1978, toen het gemiddelde bleef steken op 5%.

De uitzendingen van de Regionale Omroep Zuid, gedurende alle dagen, uitgezonderd zaterdag, behaalde ruim 10%. De zaterdagen blijven steken op een gemiddelde op 7%, maar het gemiddelde bleef, vergeleken met 1978 op 10%. Omroep Brabant mag de trotse bezitter genoemd worden van de hoogste cijfers. Voor werkdagen 26%, de zaterdag 15% en de zondag 10%. Omroep Brabant komt hierbij op een gemiddelde van ruim 22%. Tot slot Radio Stad Amsterdam: Op werkdagen bedraagt de luisterdichtheid 4%, op zaterdag 2% en op zondag slechts 1%. Duidelijk blijkt uit dit NOS onderzoek dat de Amsterdammers minder naar hun stadse omroep luisteren, hetgeen vooral in het voordeel van Hilversum 1 mag worden gezien.

Overdenkingen uit Amerika

QUBE KABEL TV PROJEKT IN AMERIKA

In dit nummer van Freewave willen we het hebben over het meest doordringende Televisiekabelprojekt ter wereld en wel het projekt QUBE die sinds 1 december 1977 loopt in Columbus, de hoofdstad van de Amerikaanse staat Ohio. De grote opmerkzaamheid dit dit projekt in vakkringen heeft gekregen leidt ons naar twee opvallendheden en wel 1: het grote aantal ter beschikking staande kanalen (30) en 2: de mogelijkheid voor de kijker om feed-back te hebben met het tv station door middel van terugkoppeling. QUBE, een afdeling van de Warner Cable Cooperation, die op haar beurt weer een dochteronderneming is van de Amerikaanse amusements maatschappij Warner Communications Inc. Bij deze laatste gaat het om een 'groot magnaat' die op velerlei gebied aktief is. Produkties van speelfilms, conventionele televisieseries, grammofoonplaten, ontwikkeling van speelgoed en een groot investeringsgebied in de sportwereld. Een duidelijk voorbeeld van het laatste is de sponsering van de voetbalclub New York Cosmos, een vereniging waarin jaarlijks vele miljoenen worden gepomt door Warner Bros.
Het gaat dus bij het QUBE projekt om een commerciële instelling en niet zoals bij de meeste Amerikaanse Kabel TV maatschappijen om een 'non profit' (niet winstgevende) organisatie. Warner Communications is daar haar dochteronderneming Warner Cable Cooperation dus ook aktief op het gebied van de Amerikaanse centrale televisie ontvangst. Eind 1978 was de firma in het bezit van niet minder dan 138 centrale installaties (die in de States heel wat groter zijn dan in Europa). Deze 138 waren verdeeld over 30 verschillende staten. Door dit bezit behoort Warner Cable Cooperation tot de 4 grootste organisaties op dit gebied in Amerika. De invoering van het QUBE projekt is in direkte samenwerking te zien met de ontwikkeling van de konventionele amerikaanse kabeltv. De ontwikkeling van deze kabeltv gaat echter niet zo snel dan men wel verwacht had. In de meer kleinere steden heeft men naast de plattelandsgebieden meer kans als in de grotere steden. In de steden heeft men CATV netten waarop men zo wie zo al een 6tal stations kan ontvangen en dan bestaat er nog altijd de mogelijkheid voor de inwoners van de grote steden om zich aan te laten sluiten op de CATV van naburige steden.
Het QUBE projekt werd opgericht op te kijken hoe de vraag is naar een dermate groot aanbod van televisieprogramma's zowel op het platteland als in de grote steden. Zowel quantitatief als kwalitatief staat dit systeem ver boven het CATV systeem, immers men heeft een groter aanbod van programma's en een feedbacksysteem met het kijkerspubliek aan de ene kant en de programmamakers aan de andere kant. Voor het projekt is 20 miljoen dollar geinvesteerd door Warner Cable om het onderzoek ten bate van QUBE te doen. Het aansluitingsgemiddelde ligt 25% boven de aansluitingen van de CATV's in Amerika. Aansluitingskosten op het QUBEsysteem zijn $19.95 en maandelijkse deelnemingskosten liggen per aansluiting op $10.95. Men deelt bij Warner Cable de kanalen als volgt in: 10 kanalen voor Televsion, 10 voor 'Community programmes' en 10 voor Prenium'. Deze laatste categorie kun je ook wel 'Pay TV' noemen. Stel je één der kanalen van 21 t/m 30 in dan gaat na 5 minuten in de centrale registratie kamer van QUBE je aansluitingsteller lopen. In het programmaschema staat excact vermeld wat je per individueel programma moet gaan betalen.
De programma's via deze kanalen bestaan hoofdzakelijk uit films die van recente data zijn en tevens amusementsprogramma's. Prijzen per programma schommelen van $1 tot $5. De kosten worden maandelijks automatisch verrekend op de rekening waarop ook de vaste aansluitingskosten staan vermeld. Kanaal 29 is speciaal bestemd voor deelpublieken. Bv. de president van de Ohio University kan hierop een toespraak houden welke alleen bestemd is voor de wetenschappelijke staf of voor de studenten.
Bij de Communitykanalen kan het kijkerspubliek 5 knoppen bedienen wanneer aan het kijkerspubliek vragen worden gesteld. Knop 1 staat voor ja, knop 2 voor nee.
Bij multiple choice vragen kunnen alle 5 knoppen worden bediend. Een computer stelt daarna snel de kijkersantwoorden samen die dan weer direkt op het beeldscherm worden geprojekteerd. Hierdoor ontstaat er een duidelijke feedback tussen de programmamakers en de kijkers. In het algemeen kan worden gesteld dat vooral de werklozen en de mindersociale groeperingen hun voorkeur hebben voor Pay TV. (kanalen 21/30) en de rest van het kijkerspubliek de andere 20 kanalen gebruikt. In de komende tijd zal voor Warner Cable Inc. duidelijk naar voren komen of een dergelijk groot projekt kans van slagen heeft in geheel Amerika.

Hans Knot.

Het dagboek van de M.V. Mi Amigo

19-2-1977: De hele middag "Baken 16" op Radio Mi Amigo met Frank van der Mast, Erik Beekman en Marc Jacobs omdat, door het slechte weer, geen tender met de Top 50 en programmabanden is gekomen.
20-2-1977: Nog geen tender geweest, weer de hele dag prima live-programma's.
21-2-1977: De MV Mi Amigo is weer bevoorraad. Eten, drinken en programma's aangekomen.
25-2-1977: Voor de Franse rechtbank wordt een schipper veroordeelt tot 400 gulden boete, wegens het bevoorraden van de MV Mi Amigo.
26-2-1977: De Mi Amigo-ploeg draait een ledenwerfspot voor de Veronica Omroep Organisatie aktie "boemerang". Veronica was namelijk weer afgewezen als C-omroep.
28-2-1977: Erik Beekman met spoed van boord af en opgenomen in Engels ziekenhuis. Tussen 12 en 14 uur presenteert Marc Jacobs de 150ste "Baken 16" live vanaf het dek van de MV Mi Amigo.
1-3-1977: Radio Caroline en Radio Mi Amigo om 13 uur uit de lucht tot de volgende morgen 7.30 uur.
3-3-1977: Radio Caroline op de 259 meter gaat voor zes dagen de lucht uit. Peter Chicago gaat de zender ombouwen voor de nieuwe frequentie: 319 meter.
4-3-1977: In Boulogne, Frankrijk, wordt een tender aan de ketting gelegd die de MV Mi Amigo had bevoorraad.
7-3-1977: Marc Jacobs afgelost door Hugo Meulenhoff. Marc met vakantie naar Playa.
9-3-1977: Radio Caroline terug in de ether met een 24-uur service op 319 meter (953kHz). Op Mi Amigo vraagt Frank van der Mast dringend om olie voor de generator.
11-3-1977: De laatste programma's van Bart van Leeuwen worden uitgezonden. Bart heeft begin maart Mi Amigo vaarwel gezegd wegens heimwee naar Nederland.
14-3-1977: Nieuwe week-programmering bij Radio Mi Amigo: 6-9 uur: Ook Goeiemorgen, 9-10 uur: Schijven voor bedrijven - Haike Debois, 10-12 uur: Stan Haag Vandaag, 12-14 uur: Baken 16, 14-15 uur: Schijven voor bedrijven deel 2, 15-16 uur: Persoonlijke Top 10 live, 16-18 uur: Stuurboord live, 18-19 uur: Jukebox - Stan Haag.
17-3-1977: Peter Chicago en James Ross gaan spelevaren in het motorbootje van de MV Mi Amigo. Ze krijgen echter motorpech en drijven steeds meer af. Aan boord van het zendschip belt men de Engelse kustwacht, die een helikopter stuurt om de heren weer aan boord te zetten.
Op de middenpagina zie je twee unieke -nooit eerder gepubliceerde foto's- van dit voorval, gemaakt door Frank van der Mast.
29-3-1977: Stan Haag maakt om 10.20 uur bekend dat Radio Mi Amigo op 1 april zal stoppen met uitzenden. Van 11 tot 12 uur zal het laatste uur worden uitgezonden op de 192 meter.
1-4-1977: Het lijkt inderdaad echt dat Radio Mi Amigo ophoudt, want om 6 uur is er geen muziek op de 192 meter. Om 12.25 uur komt de zender in de lucht met Frank van der Mast, die vertelt dat de 1 april-grap letterlijk en figuurlijk in het water is gevallen. Hij laat nog wel even de laatste vijf minuten van het zogenaamde laatste uur horen, gemaakt in Playa door Stan Haag, Ron van der Plas en Marc Jacobs. Hierna gaat Mi Amigo gewoon verder.
4-4-1977: De TROS heeft een 'inhaalnacht' op Hilversum 3. Deze wordt gevuld door drie ex-Mi Amigo deejays: Frans v/d Drift, Peter van Dam en Ad Roland (Petersen).
11-4-1977: Michelle terug tussen 10 en 11 uur met haar programma "Koffie met of zonder". De persoonlijke Top 10 niet meer live, maar vanuit Playa door Haike Debois.
13-4-1977: Een televsie-ploeg van London Weekend Television maakt opnamen aan boord van de MV Mi Amigo voor een special over de zeezenders.
16-4-1977: Radio Caroline, wegens bezuiniging, niet meer 24 uur in de lucht.
19-4-1977: Frank van der Mast afgelost door Marc Jacobs. Hugo nog steeds aan boord.
20-4-1977: De "Jukebox" van Stan Haag is een herhaling van 20 maart.
22-4-1977: Moeilijkheden met de Playa-cassettes. Tijdens de tendering waren ze in de noordzee gevallen. Gelukkig kon men de nog opvissen, doch slecht te draaien. Marc Jacobs en Hugo Meulenhoff presenteren daarom veel live-programma's.
25-4-1977: Stuart Russell presenteert "Schijven voor bedrijven" op Radio Mi Amigo.
30-4-1977: Geen Top 50 maar een extra lange "Baken 16" door Marc en Hugo.

17-3-1977: Peter Chicago wordt door de helikopter op de Mi Amigo gezet.
(exclusieve foto's: Frank van der Mast)

De Radio Mi Amigo studio in de zomer van 1977 (foto's: Herman de Graaf)

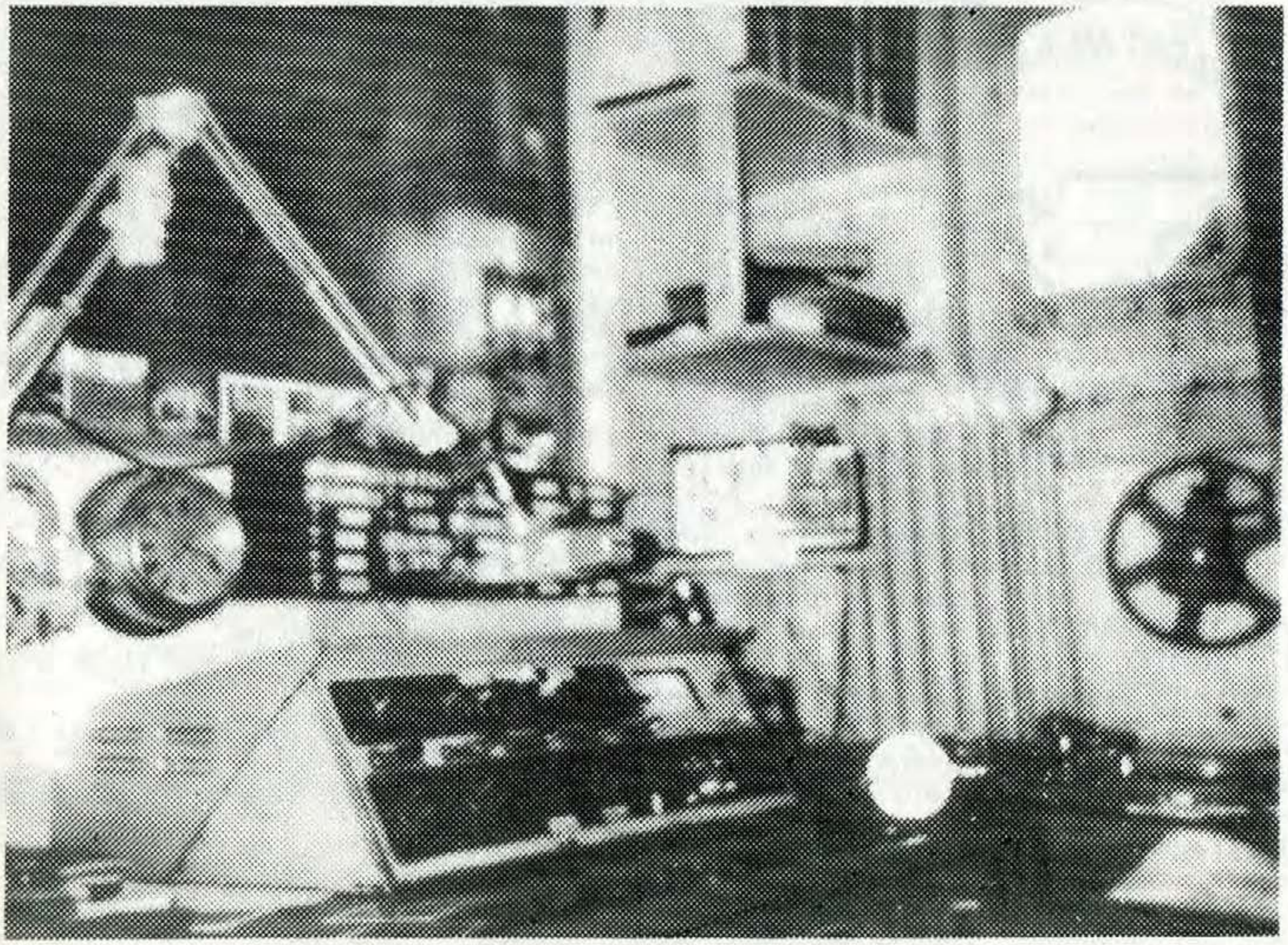

6-5-1977: De 200ste "Baken 16" wordt vandaag uitgezonden. In het tweede uur 'speelt' Marc Jacobs Radio Atlantis met jingles van dat station uit 1974.
10-5-1977: Stuart Russell vervangt Marc Jacobs tussen 17 en 18 uur in "Stuurboord".
15-5-1977: Hugo Meulenhoff afgelost door nieuwe deejay Herman de Graaf.
16-5-1977: Er heerst een aardig stormpje op de noordzee. Geen nieuwsuitzendingen om 14 uur, omdat het in de studio een grote ravage is. De eerste "Stuurboord" van Herman de Graaf gaat wegens zeeziekte niet door, Marc neemt het over.
17-5-1977: Herman de Graaf presenteert zijn eerste "Ook Goeiemorgen" en "Stuurboord".
18-5-1977: Het is al drie dagen schommelen op de noordzee en de Caroline en Mi Amigo deejays zijn hiervan behoorlijk moe geworden. Daarom draaien ze veel nonstop banden.
27-5-1977: Vanaf de MV Mi Amigo gaat er in de nachtelijke uren een testprogramma de lucht in onder de naam Radio Atlantis (goeie grap van Marc Jacobs).
30-5-1977: Op deze tweede Pinksterdag zendt Radio Mi Amigo weer de Flashback Top 100 uit. Presentatie Stan Haag, Haike Debois en Michelle.
6-6-1977: Er zijn weer geen Playa-programma's aan boord gekomen. Herman de Graaf presenteert o.a de Jukebox live.
4-6-1977: David Brown is als nieuwe Caroline deejay aan boord gekomen. Nieuwkomer nummer twee is Tony Allan. Roger Mattheuws en Stuart Russell van boord af.
18-6-1977: Marc Jacobs afgelost door Hugo Meulenhoff.
30-6-1977: De Telegraaf meldt dat Stan Haag en Michelle in september naar Nederland terugkeren.
9-7-1977: Herman de Graaf afgelost door Frank van der Mast die "Baken 16" van Hugo Meulenhoff overneemt.
Op Radio Mi Amigo wordt voor het eerst melding gemaakt dat zij op 25 juli naar de 212 meter gaan verhuizen.
22-7-1977: Tijdens het draaien van Stan Haag Vandaag ontploft om 11.30 uur het oude mengpaneel in de Mi Amigo studio. Na vijf minuten stilte waren er wat onderdelen vervangen en werd de uitzending voortgezet.
23-7-1977: Radio Mi Amigo voor het laatst op 192 meter.
25-7-1977: Na een dag stilte begint Radio Mi Amigo om 11.15 met muziek op de nieuwe golflengte 212 meter (1408 kHz). Om 12 uur officiële opening door Frank en Hugo die snel wat nieuwe jingles hadden gemaakt voor 212 meter.
28-7-1977: Frank en Hugo afgelost door Marc Jacobs en Herman de Graaf. Ook zijn er nieuwe 212 sonovox jingles aan boord.
5-8-1977: Paniek aan boord van de MV Mi Amigo. Zowel Radio Mi Amigo als Radio Caroline geven code-nummers uit. Het blijkt dat er een lek in het schip is en dat de pompen niet werken om het water weg te pompen. Later zou blijken dat een van de water-leidingen in de machinekamer was gesprongen en dat men alleen maar een kraan hoefde dicht te draaien.
6-8-1977: Het gevaar is geweken en Radio Caroline en Radio Mi Amigo zijn normaal in de lucht.
Peter Chicago wordt in de haven van Garleston door de politie opgepakt.
7-8-1977: Nieuw fenomeen is de zoutwater hittip, gekozen door de boord deejays.
10-8-1977: Op de MV Mi Amigo heerst een wespen-epidemie. Marc en Herman hebben hier een speciaal lied op gemaakt, dat in "Baken 16" in premiére gaat.
14-8-1977: Tien jaar geleden verdwenen de Engelse zeezenders. Radio Mi Amigo langer in de lucht. In een gezamelijk programma met Radio Caroline halen Marc Jacobs, Herman de Graaf, Stuart Russell en Roger Mattheuws herrinneringen op.
17-8-1977: Er heerst een klein stormpje. Caroline en Mi Amigo van 11 tot 11.30 niet in de lucht wegens problemen met de zender.
22-8-1977: Zendtijd uitbreiding van Radio Mi Amigo op 212 meter met 2 uur in de avond.
31-8-1977: Twee jaar geleden verdwenen Veronica, RNI en Atlantis.
Radio Mi Amigo laat de hele dag fragmenten van de verdwenen zeezenders horen uit de "Historie van de zeezenders" van Ton van Draanen.
3-9-1977: In Norwich wordt Peter Chicago veroordeelt tot 150 pond boete, wegens medewerking aan Radio Caroline én hij moet 20 pond extra betalen voor de kosten.

Ton van Draanen/Hans Knot.

landpiraten scala

"Leve de man van de RCD, van je hiep, hiep, hiep hoeree", zongen de medewerkers van de piratenzender Radio Veronica Den Haag, toen ik een bezoek bracht aan de geheime studio. Overigens moet ik bekennen dat ik geen enkele gelijkheid vertoon met de heer van Empelen van de Radio Controle Dienst die de zender twee dagen voor de uitzending van "Nachtgeest" bezocht. Het programma "Nachtgeest" werd op vrijdagnacht 29 februari uitgezonden via de VPRO. "Ja, zo vertelde Willy Wortel Van Empelen stoof zelfs de slaapkamer van mijn dochtertje binnen die daar rustig lag te slapen. Gelukkig had ik geen zendapparatuur in huis en kon hem someren om zo snel mogelijk mijn huis te verlaten". Willy Wortel, zoals hij zich via de zender noemt, is een belangrijke spil in het 21-man tellende Veronica Den Haag. Alle medewerkers zijn enthousiast en zijn vrijwel iedere avond bezig om het station in de lucht te houden. Tony Macaroni, die zijn eer aandoet gezien zijn haardracht, vertelde dat het station op 12 maart 1978 haar debuut maakte. Hierna is het vrijwel ononderbroken in de lucht geweest.

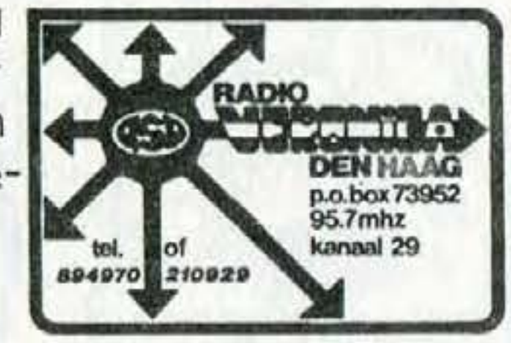

Veronica Den Haag ontstond uit een aantal zogenaamde 3-meter amateurs, die buiten hun comminikatie-aktiviteiten muziekprogramma's wilden gaan maken. Het moest een station worden voor de luisteraars die, doormiddel van een telefoontje in de uitzending konden komen. Willy vertelde met enige trots over de nachtuitzending bij de VPRO. Door de PTT werden er lijnen aangelegd naar de studio in Hilversum. De buren waren zo welwillend om ook een telefoonlijntje aan de VPRO beschikbaar te stellen om ook hun steentje aan deze nachtuitzending bij te dragen Enkele dagen na de uitzending lag de postbus vol met reakties op de uitzending. Er kwamen veel gedichten binnen voor de paas-prijsvraag, met als hoofdprijs f75,-- aan vlees. Ik vroeg Willy Wortel hoe het allemaal was gekomen dat Radio Veronica Den Haag aan deze VPRO-nacht kon meewerken Hij ontmoette in "Het paard van Troye" in Den Haag een medewerkster van de VPRO die er voor voelde om eens een programma te doen vanuit een piratenzender. Zodoende werd Veronica Den Haag uitgenodigd om hieraan mee te werken. Binnenkort hoopt de piratenzender te gast te zijn bij de VARA die een programma wil maken over de telefonische kontakten die er zijn tussen zender en luisteraars. Aan Tony Macaroni vroeg ik waarom de uitzending de illegale zender meteen een commercieel etiketje opgeplakt kreeg. "Nou, wij ontvangen van de adverteerders weleens een prijs voor de prijsvragen, af en toe wat geld om platen te kopen en regelmatig moeten wij veel geld betalen aan kamerhuur e.d. Als je dat commercieel wilt noemen? Nee, zakken vullen is er niet bij". Waarom hebben zij voor de naam Veronica gekozen, vroeg ik. "In die periode was Veronica erg populair, wij vonden het makkelijk om met deze naam te werken, ook al was deze naam weinig origineel. Er worden vaak vergissingen gemaakt en zodoende komt het voor dat psot voor ons in Hilversum bij het grote Veronica terecht komt. Zij sturen het altijd weer naar ons toe". Wordt Veronica Den Haag een beetje met rust gelaten door de diverse instanties, vroeg ik Tony. "Dat is wisselend, ik heb er pas een veroordeling van 500 gulden en een week voorwaardelijk aan over gehouden. In totaal zijn wij er vier keer uitgehaald. Dit gebeurt meestal met een hoop machtsvertoon. Men blijft meestal bij de bandrecorder wachten totdat iemand het bandje komt wisselen. De laatste keer hakte men zelfs bij de buren de deuren in. Maar ja, het schijnt ook niet eenvoudig te zijn om de exakte plaats van de zender te vinden. Willie Vos, de zendertechnicus die de hele avond nog niets gezegd heeft, vertelde dat er de laatste tijd 12 Watt werd uitgezonden via een zogenaamd "torrenbakje". Met stereo-uitzendingen is men voorlopig gestopt omdat er een te hoog vermogen voor nodig is om een redelijk bereik in stereo te garanderen. Incidenteel gebruikt men 's nachts de 100 Watt Fm-zender die het mogelijk maakt om de zender in Amsterdam te ontvangen. Vanwege de grote storingskansen wordt deze zender nauwelijks gebruikt. Tot slot vroeg ik aan Willy Wortel, wat de teokomstverwachtingen zijn van het station. Willy begon te glunderen en onthulde vastberaden te zijn om door te gaan, ondanks het strenge opsporingsbeleid en hopen vooral veel aandacht te gaan besteden aan het Nederlandse produkt dat via de Hilversumse zenders zo ondergewaardeerd wordt.

Ger Kruger.

GEZOCHT: De single met de Mi Amigo tune Guitar Holliday van Oasis. Mocht je hem dubbel hebben, neem dan even kontakt op met Paul Jan de Haan, Freewave, Postbus 102, 9700 AC Groningen.

Regionale televisie in Hongarije

Sinds eind 1976 bestaat er in Hongarije naast de nationale televisie ook een soort van regionale televisie en wel om precies te zijn: Eind 1976 werden er 2 totaal nieuw ingerichte televisiestudio's in gebruik genomen in de plaatsen Pecs en Szeged, als onderdelen van de centrale organisatie voor samenstelling van programma's die over beide nationale kanalen uitgezonden worden. Gelijk aan het oorspronkelijke "Langfrist" plan zullen er in de nabije toekomst nog 5 van dergelijke stations worden opgericht. Elk van dezen is bestemd voor een kulturele of wetenschappelijk min of meer homogene regio. Ze zullen niet alleen funktioneren als toeleveringsbedrijf van programma's voor het nationale net maar zij zullen ook eigen regionale programma's gaan uitzenden. De programma's die nu door de bestaande regionale studio's worden uitgezonden kunnen in 5 groepen worden verdeeld: 1. Informatieve programma's (sociale-, politieke- en kulturele rubrieken) 2. Dokumentaires van verschillende aard. 3. Programma's voor nationale minderheidsgroeperingen. 4. Kunst- en amusementsprogramma's. 5. Programma's die in samenwerking met de Centrale TV organisatie worden gemaakt. Wat de informatieve programma's betreft zijn: Chronik Pannoniëns en de Kroniek van de Zuidelijke Delen wel het belangrijkst. Alle daarin opgenomen thema's bevatten gedetailleerde informatie. Zij behandelen allerlei soorten van aktuele gebeurtenissen die in de regio hebben plaatsgevonden of plaats zullen vinden. De programma's bestaan verder uit blokken politiek, gebeurtenissen van menselijke interesse, over personen die in de regio woonachtig zijn, kommentaren en diskussies. De magazines duren 30 à 40 minuten en kunnen éénmaal maandelijks ontvangen worden via kanaal 1. Sinds de zomer van 1978 heeft het Centrale Omroeporgaan in samenwerking met de regionale studio's een begin gemaakt met de programma's voor nationale minderheidsgroeperingen. In Pecs zijn zowel het Duitstalige als Sebrokratiestalige programma's voor deze groeperingen te zien die elk 30 minuten duren. Ze worden eenmaal per maand uitgezonden. Ze worden tevens ook via het 2e nationale kanaal uitgezonden. Het programmakomité voor deze programma's bestaan uit vertegenwoordigers van minderheidsgroeperingen die instaan voor de programmapolitiek en de -samenstelling. In de toekomst zijn er ook plannen om programma's voor minderheidsgroeperingen te gaan uitzenden in het Roemeens en het Slowaaks. De dokumentaires en de TV spelen die door de regionale netten worden samengesteld, onderscheiden zich nauwelijks van die van het Centrale net. Ze hebben desondanks een specifiek karakter, daar ze zijn te onderscheiden aan hun regionale karakter en hun regionale tradities. Ze bieden de lokale toneelspelers, kunstenaars en bevolking een kans om op het televisiescherm te verschijnen. Tenslotte nog iets over het werk wat betreft het produktiegedeelte. Waarom worden de produkties niet regionaalgericht uitgezonden? Wel dit is een probleem van politieke aard in de Hongaarse Televisie

constitutie. Van origine worden er in Hongarije geen uitzendingen via de t.v. op de maandag verzorgd. Het is altijd de bedoeling geweest deze regionale uitzendingen op deze vrije dag te gaan uitzenden daar beide kanalen toch niet worden gebruikt. Tot nu toe is dit voorkomen daar enige politiekgerichte instanties dit verhinderen. Voordeel voor de toekomst betreffende het eventueel uitzenden op de maandag is dat de programma's dan in het gehele land zullen zijn te zien en zeer zeker door velen zullen worden bekeken daar er dan geen andere programma's zullen worden uitgezonden.

Hans Knot

WEES ER SNEL BIJ WANT DE ELPEE MET DE FANTASTISCHE DOCUMENTAIRE "ZEEZENDERS 1978-1979" IS BIJNA UITVERKOCHT.
Bestellen voor f19,95 bij de Stichting Media Communicatie, Postbus 5312, 1007 RC Amsterdam. Postgiro: 4065700.
EN DOE HET NU, VOOR HET TE LAAT IS!!!!!

NOS KIJK-ONDERZOEK VAN VIERDE KWARTAAL.

De gemiddelde kijkdichtheid voor de programma's, die in de periode van 1 oktober t/m 30 december 1979 op de Nederlandse televisie werden uitgezonden, bedroeg bij de bevolking van 12 jaar en ouder 15%. Amusements programma's kregen een gemiddelde kijkdichtheid van 26%, drama 22%, sport 20%, jeugdprogramma's 14%, informatieve uitzendingen 9% en kunstprogramma's 5%. De kijkdichtheid in het vierde kwartaal van 1979 liep 's avonds naar zender, dag en uitzendtijd uiteen van gemiddeld 1% op de dinsdagavond Nederland 1 in het tijdvak 22 - 24 uur tot gemiddeld 35% op de donderdagavond Nederland 2 in het tijdvak 20 - 22 uur. Het algemeen kijkdichtheidgemiddelde van 15% bedroeg gespecificeerd naar omroep: TROS 25%, KRO 21%, AVRO en VOO ieder 19%, NCRV 18%, VARA 13%, NOS 11%, VPRO 7% en EO 5%. De hoogste kijkdichtheid scoorde "De André van Duin Show" op 18 oktober 1979, namelijk 57%.

ROB HUDSON EN PAUL DE WIT STOPPEN MET HUN ILLEGALE AKTIVITEITEN.

Wegens te drukke werkzaamheden bij o.a de NOS-televisie heeft Rob Hudson een punt gezet achter zijn illegale praktijken voor de Amsterdamse kabelpiraat Radio Unique. Ook Paul de Wit is met Radio Unique gestopt, omdat hij omroepwerkzaamheden in de legale sfeer is gaan verrichten. Wij vonden het wel vreemd om een zekere Erik de Zwart op zaterdagmorgen 22 maart tussen half 5 en half 6 te horen als gast deejay bij Veronica! Radio Unique gaat wel door, maar alleen op zondagmiddag met Johan Vermeer, Johan Visser en Menno Dekker.

VARA SCHRAPT SERIE VAN KOOS POSTUMA.

De VARA heeft een serie van acht gespreksprogramma's die Koos Postuma zou presenteren, geschrapt uit het zomerschema televisie. Koos, die na zijn indienststreding bij de NOS op 1 februari, nog af en toe iets voor de VARA wilde doen, zou afwisselend op vrijdag- en zaterdagavond met een groep mensen praten over actuele gebeurtenissen. Het programma kon worden gezien als de opvolger van Nederlands elftal. Op 15 augustus had de serie moeten beginnen. In onderling overleg is men tot de conclusie gekomen dat het beter is als Postuma zich concentreert op zijn werk bij de NOS. De beslissing van Postuma en de programmaleiding houdt tevens in dat hij niet meer betrokken is bij het programma "Tele-arena" waarvan pas twee afleveringen zijn uitgezonden. De VARA wil wel doorgaan met dit programma en zoekt nu naar twee andere presentatoren.

NOS WILT HOGER TARIEF VOOR STERREKLAME.

Het NOS-bestuur wil ter financiering van de tot 1984 jaarlijks fors stijgende kosten de omroepbijdragen verhogen en de STER-tarieven jaarlijks met 8% laten stijgen in plaats van de geprogrammeerde 7%. Verder wil de NOS de radioreklame met 50% uitbreiden tot de volgens de Omroepwet toegestane zeven uur per week. Aldus een brief van 36 kantjes aan het ministerie van CRM, ter voorbereiding van de omroepbijdrage-rarieven voor 1981.

LOKALE RADIO HOORN

In dit verband staat eveneens een grote betrokkenheid met het gebeuren en eigen deelname voorop. De ervaringen van het team van Radio Power zijn mede doorslaggevend om te pleiten voor een lokale zender. In de periode dat Radio Power uitzond, bleek dit station steeds meer aan populariteit te winnen. Dit werd ondermeer afgeleid uit het steeds groeiende aantal telefoontjes en schriftelijke reakties, maar door het ontbreken aan mankrachten en geld konden geen enquêtes gehouden worden om dit met cijfers te onderbouwen. Een korte evaluatie van anderhalf jaar Power is echter wel mogelijk. De redaktionele formule (muziek en informatie) en het tijdstip van uitzenden zorgden voor de steeds toenemenden populariteit. Niet alleen kon op zondagmiddag het hele gezin meeluisteren, maar uit reakties van luisteraars bleek dat het programma een alleszins redelijk alternatief was voor de zondagmiddag uitzending op Hilversum 3. De kwaliteit van de ontvangst via de FM was mede doorslaggevend. Ook de lengte van de programma's was in dit verband belangrijk, want een potentiële luisteraar zal niet voor een uurtje lokale radio het toestel op een andere zender zetten. Het overnemen van de nieuwsbulletins op het hele uur was tenslotte ook een reden om Radio Power de hele zondagmiddag te blijven volgen.

De schrijvers van de nota m.b.t. de programmering het volgende voorstel voor. Op zondag een wekelijkse uitzending vanaf 14 uur tot 20 uur, met het accent op verstrooiende muziek met aktuele informatie. In de loop van de dag kan men de verhouding van muziek en informatie verschuiven in het voordeel van de informatie, maar maximaal is toch wel een verhouding van

50/50 gewenst. Op verschillende willekeurige avonden kunnen programma's gemaakt worden met een zwaar accent op informatie, gericht op een kleinere groep. Deze programma's zouden van tevoren aangekondigd kunnen worden en incidenteel kunnen zijn. Een aantal suggesties voor het informatieve gedeelte van lokale radio zijn ondermeer: Stadsjournaal; informatie over wat er in de gemeente te doen is; voorlichting door de gemeente; bijzondere manifestaties; informatie over het onderwijs; vraagbaak; medische; plaatselijke gerichte informatie; hulp- en alarmdiensten; kerkelijke aangelegenheden; informatie op politiek vlak; inspraakprocedures; sportaangelegenheden; verenigingsnieuws etc. etc. De oppervlakte van de ruimte, die nodig is voor de huisvesting van het station bedraagt minimaal 50 m^2. Deze ruimte moet onderverdeeld worden in een montagestudio en een uitzendstudio. De hoofdredakteur zal tevens de beschikking moeten hebben over een kantoor. De studio moet op een zodanige wijze worden ingericht en aangekleed dat ieder er met plezier werkt en zich op zijn gemak zal voelen. Het voorafgaande is, zoals sommige mensen wel eens denken, geen belemmering voor detechnische mogelijkheden en de kwaliteit van de apparatuur. De ruimte moet zodanig worden behandeld dat boven, onder en naasteburen geen hinder van het station hebben. Deze isolatie-behandeling geldt in het bijzonder voor de hoofdmontagestudio waar de programma's gemaakt worden, deze moet gemaakt worden d.w.z. alle enigszins hinderlijke bijgeluiden moeten worden geëlimineerd. Het is gewenst dat de studio permanent ter beschikking staat van de programmamakers. Dit houdt in dat de ruimte niet gedeeld kan worden met andere instellingen. Een deling van de ruimtes met organisaties zou als konsequenties hebben dat de medewerkers van de lokale radio niet de volledige verantwoording voor de apparatuur zouden kunnen dragen. Toch moet het station in principe open staan voor iedereen die in Hoorn woont. Het een en ander is natuurlijk afhankelijk van de beschikbare ruimte die voorhanden is. Het is duidelijk dat tijdens een uitzending geen tientallen bezoekers in dezelfde ruimte waar gewerkt wordt, aanwezig kunnen zijn. Inmiddels, zoals eerder gemeld, is er een verzoek ongediend bij het ministerie om een officiële licentie te verkrijgen, die voorzien werd van een adhesie-betuiging van het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoorn. We houden jullie op de hoogte over deze gang van zaken. H. Knot.

ZIEKENOMROEPEN IN EUROPA

Bekend mag worden geacht dat het ziekenomroepwerk niet alleen in Nederland en België wordt gedreven. Ook landen als West Duitsland, Noorwegen en Engeland kennen het typische radiowerk voor zieken en bejaarden. Maar ook zelfs Amerika en Nieuw Zeeland blijken vrijwilligers aktief te zijn op het gebied van het huisomroepwerk. West Duitsland kent tientallen huisomroepen, die nationaal gezien niet veel betekenen. Men wil bij onze Oosterburen echter tot een overkoepelende organisatie komen, omdat bepaalde problemen beter gezamelijk kunnen worden aangepakt dan individueel. Onder de bezielde leiding van Claus Schmidberg van de Ziekenomroep Forum Sieben, die in het Ruhrgebied werkzaam is, wordt er gesleuteld aan de oprichting van een nationale huisomroepen-organisatie. Een van de problemen waar men zich in Duitsland voor geplaatst ziet, is de wettelijke onmogelijkheid geluidslijnen te huren bij de PTT. Volgens de West Duitse grondwet, is het slechts aan officiële omroeporganisaties toegestaan deze lijnen te gebruiken.

Aan de hand van de Nederlandse wetgeving probeert men nu in West Duitsland de zaken ten goede te keren, maar de grondwetswijziging is nog altijd een langdurige zaak. De Duitse ziekenomroepen zijn no nog verplicht in alle instellingen een studio aan te leggen. Er zijn omroepen die wel een centrale studio gebruiken en de uitzendingen via de normale telefoonlijnen doorspelen. Dit heeft echter een te groot verlies aan kwaliteit, mede door de versterking van de signalen in de aangesloten tehuizen. In het Noorse Trondheim is al zo'n twintig jaar een groep vrijwilligers aktief in de plaatselijke ziekenhuizen. In de programma's schenkt men aandacht aan lokale aktualiteiten, nieuws van en over de betreffende ziekenhuizen en natuurlijk veel verzoekplaten.

Hoewel Amerika diverse soorten omroeporganisaties kent, heeft een aantal mensen in de staat Michigan de behoefte

weten aan te tonen voor een eigen omroep in een universiteits-ziekenhuis. Men verzorgt daar geheel op vrijwillige basis de radio- en televisieuitzendingen.

Op het Zuidelijk Halfrond is minstens één omroep op dit gebied aktief. Men heeft in Nieuw Zeeland een huisomroep voor de patienten in een van de grote ziekenhuizen. Verzoekplaten zijn ook hier een belangrijk element. Tot slot de situatie in Engeland. Het huisomroepwerk is daar gebaseerd op sportverslagen die in de jaren 40 en 50 door de vrijwilligers in de ziekenhuizen werden georganiseerd. Reeds in een vroeg stadium beschikten deze mensen over spraaklijnverbindingen tussen voetbalstadions en de tehuizen. Het was niet vreemd een meer afgerond programma te krijgen. Maar wat op zaterdagmiddag kon moest toch ook mogelijk zijn op andere dagen. Uitgekeken werd naar mensen die ook gewone programma konden presenteren en nu zijn er 250 huisomroepen zeer aktief in Engeland. Naar voorbeeld van de Nederlandse overkoepelde Stichting ZON is er in Engeland ook een organisatie van de grond gekomen met dezelfde basisregels. Bij het enkele jaren geleden staatsonderzoek naar funktie, taak en mogelijkheden van de omroep in het algemeen, was de National Association of Hospital Broadcasting Organization een belangrijkke gesprekspartner. In het naar de voorzitter van de Staatskommissie genoemde rapport- het Annanrapport- wordt ook het huisomroepwerk als mogelijkheid vermeld.

Over de situatie in de Engelse organisatie komen we in de toekomst nog eens uitgebreid terug in Freewave. Hans Knot.

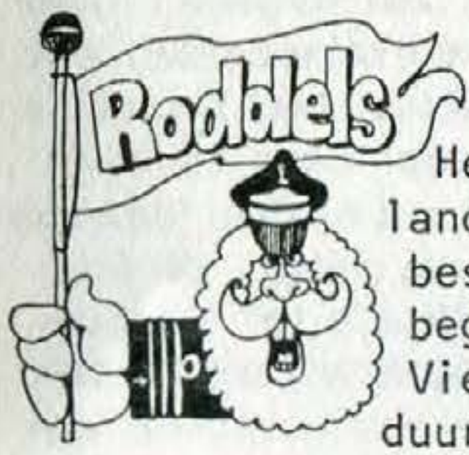

KRANTEL START MET VIEWDATA.

Het bestuur van de Nederlandse Dagbladpers heeft besloten in augustus te beginnen met een proef met Viewdata. Het experiment duurt drie jaar en vindt plaats onder de naam Viewdata, zoals wij eerder meldden. Krantel start gelijk met de proeven die de PTT gaat houden onder de naam VidiTel. De algemene nieuwsdienst van Krantel zal verzorgd worden door het ANP. Daarnaast kunnen alle aangesloten kranten hun eigen nieuws leveren. Ook bestaat de mogelijkheid advertenties in het systeem op te nemen.

BEN JANSSEN, CHEF HOOFDAFDELING GESPROKEN WOORD NOS RADIO.

Ben Janssen, adjunkt-hoofd/programmaleider van Radio Oost, is met ingang van 1 september a.s. benoemd tot chef van de hoofdafdeling gesproken woord van de Dienst Radioprogramma van de NOS. Ben(34) was afhankelijk werkzaam in de dagbladjournalistiek en vertrok in 1971 naar de Wereldomroep. In januari 1978 werd hij adjunkt-hoofd bij Radio Oost en fungeerde van 10 december 1979 tot 1 maart j.l. als waarnemend hoofd van Radio Noord.

JAN ROBBRECHT HOOFDREDAKTEUR BRT RADIO-NIEUWSDIENST.

In een vergadering van de Raad van Beheer van de BRT is het voornemen bekend gemaakt om Jan Robbrecht te benoemen tot hoofdredakteur van de radionieuwsdienst en Jos Gemmeke te benoemen tot produktieleider van de school tv- en radio uitzendingen van de BRT.

DR. v.d. HEUVEL WORDT NIEUWE VARA VOORZITTER.

Als de VARA-Verenigingsraad er op 28 maart mee akkoord gaat, wordt de secretaris-generaal van de Nederlandse Hervormde Kerk, Dr. A.H. van den Heuvel (47) de nieuwe voorzitter van de VARA als opvolger van André Kloos. Dr. van den Heuvel, die ondermeer bestuurslid is van de IKON, was van 1963 tot 1973 directeur van de Wereld raad van Kerken te Genève. Hij is lid van de Partij van de Arbeid.

HIER EN NU RADIO NCRV HEEFT EINDELIJK EEN NIEUWE CHEF.

Noortje van Oostveen is met ingang van 1 april a.s. benoemd tot hoofd van de afdeling actualiteiten van de NCRV radio. Gehoopt wordt dat er nu eindelijk een eind komt aan de talloze verschuivingen binnen deze groeperingen, die plaats hebben gevonden sinds het vertrek van Willem Troost. Noortje van Oostveen trad in 1969 in dienst van de NCRV als verslaggeefster van Hier en Nu radio. Van 1973 tot 1976 was zij verbonden aan de afdeling gesproken woord. Daarna keerde zij terug naar de afdeling actualiteiten van de NCRV radio, terwijl ze tot voor kort ook de rubriek "In gesprek met..." verzorgde. Tijdens de bijna een jaar durende periode, waarin de rubriek Hier en Nu zonder chef funktioneerde, was er sprake van een crisis-sfeer onder het redaktionele personeel. Er liepen veel mensen weg. Cees Gravendaal ging naar de NOS radio, Heinze Bakker naar de AVRO, Erik Boshuyezen en Hugo van Rijn vertrokken naar het NOS journaal en Bert Tigchelaar verlaat binnenkort de NCRV om een baan aan te nemen bij Sijthoff uitgeverijen in Bonn. Het huidige team van Hier en Nu bestaat uit o.a. Noortje van Oostveen, Flip Fey, Elleke van Doorn, Jan Zindel, Govert van Brakel en Wim Nijeboer.

RADIO LOGBOEK

Peter Holland (VARA/NOS)

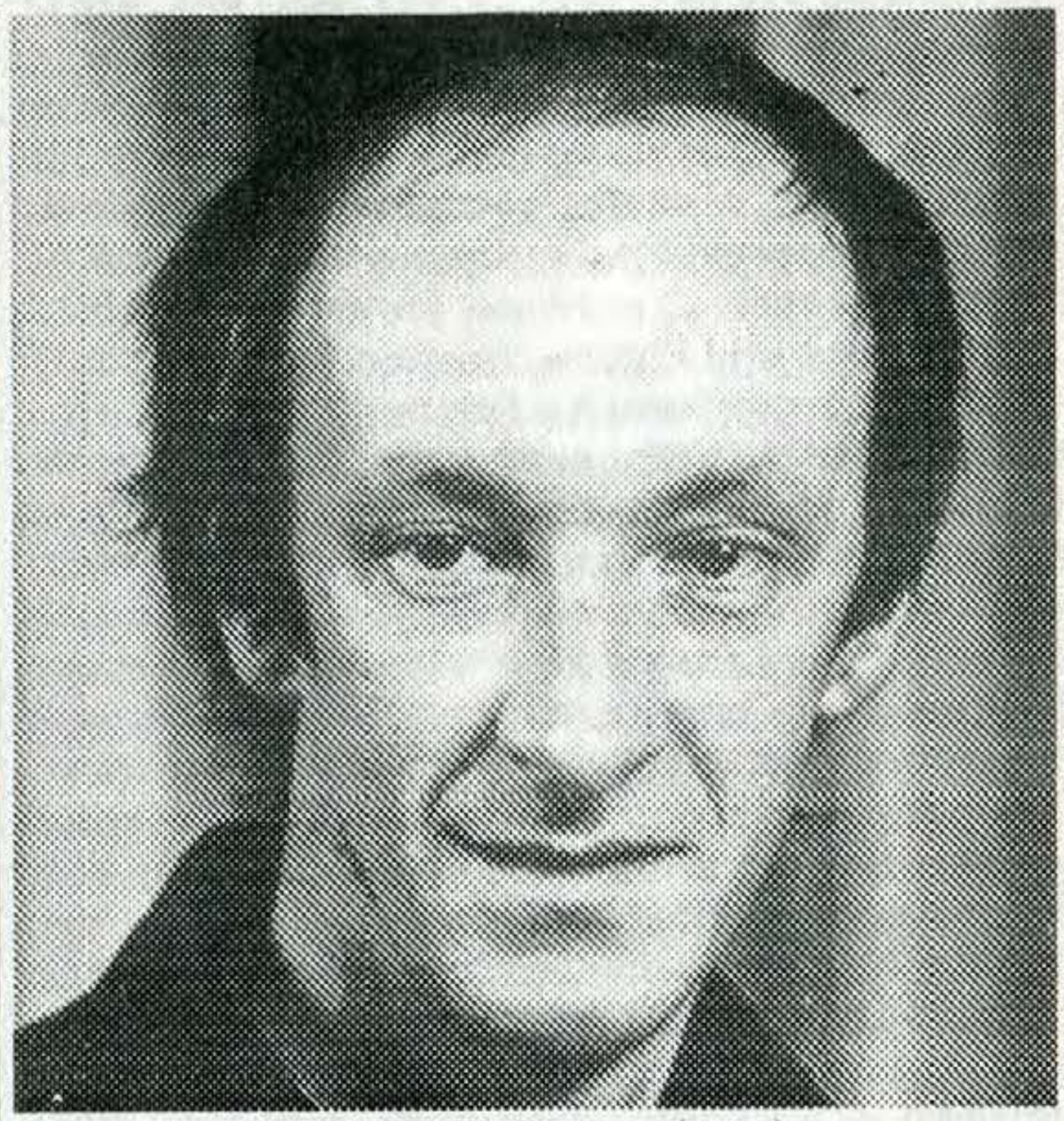

Hans Wijnants (KRO)

21 februari: Wim van Putten neemt de uren van Tom Mulder over die met vakantie is + + Om 16 uur wordt op Caroline de "Gangboord" van dinsdag j.l. herhaald +++ 22 februari: De Top 40 radio rebus van Veronica is de langste sinds 1973 er moeten maar liefst 12 letters worden gevonden. De origineelste inzending wordt beloond met alle stipnoteringen uit de Top 40. De oplossing is: STIPNOTERING, vandaar ++ De Veronica nacht op H1 is dit keer zonder gast deejay. Men draait van 4.30 tot 5 uur sensuele platen en tussen 5 en half 6 een half uur voor verpleegsters +++ 23 februari: Radio Caroline de hele dag live met Peter de Vries en Hugo de Groot ++ Johan Visser, die naast Radio Unique ook programma doet bij Multiplex Music Aalsmeer (MMA) op 95,7 mhz, is vanaf vandaag tussen 14 en 15 uur te horen met "Hitarchieven" i.p.v. tussen 12 en 13 uur +++ 24 februari: Het schijnt dat het Franstalige programma niet meer te horen zal zijn. Peter de Vries presenteert een Willem Duys-achtig programma dat "Koffiemuziek" heet tussen 10 en 11 uur + In het "Gangboord/Zondagmiddagmatinee" van 16 tot 17.30 uur begint de ellende om 16 uur al goed: De microfoon is slecht afgeregeld en één draaitafel werkt maar. Gelukkig lost Peter de Vries de problemen snel op. Het is overigens wel schandalig om nu nog de reklame van Meubels Wijnen te horen met de decemberaktie met eindejaars geschenken + ++ Felix Meurders gaat bijna "over z'n nek" als hij "Juliana bedankt" van Willy Alberti die op nummer 15 binnenkomt aankondigt in de Nationale Hitparade. Als voetnoot zegt hij nog even dat de producer zijn "grote vriend" Danny Mirror is ++ De AVRO televisie zendt vanavond van 20.10 tot 20.20 uur een special uit over Radio Nova International gemaakt door Jan Brusse in zijn serie "Hier Parijs, Jan Brusse". Jammer dat het station al enkele maanden uit de lucht is +++ 25 februari: Karel van de Graaf neemt "VolGas" tussen 7 en 10 uur van Jan van Veen over. Jan is even naar de wintersport +++ 26 februari: Paul de Wit is vanaf vandaag via de "Hitlijn" van de BUMA te horen, als presentator van de Hit van de dag ++ Alfred Lagarde houdt in het Beton-uur 1 minuut stilte voor de overleden zanger van AC/DC +++ 27 februari: De PvdA publiceert haar omroepnota, meer hierover elders in Freewave +++ 28 februari: Wim van Putten vervangt voor de tweede keer Tom Mulder +++ 29 februari: De VPRO nacht heeft om 1 uur in het programma "Nachtgeest" een special over landpiraten, ook hierover meer in dit nummer +++ 1 maart: Op MMA draait men tussen 17 en 18 uur fragmenten uit de elpee "Zeezenders 1978-1979" Op Caroline tussen 10 en 11 uur geen Carl de Jong, maar Peter de Vries met een klankbeeld over het vlot "Sterke Jerke" +++ 2 maart: Vandaag nog hoor je op Caroline de commercial voor een liefdadigheidsbal van

1 maart +++ 3 maart: CB legaal in Nederland. Neelie Smit-Kroes presenteert tussen 7 en 8 uur "Een goede morgen" bij de TROS op H1. Zij draait uitsluitend Nederlandsreportoire en heeft telefoongesprekjes met o.a. Mevr. Wiegel en Jos Brink ++ Jan van Veen begint het tweede uur van "Vol Gas" op H3 met Caroline van The Fortunes en zegt: "Ook al is de CB legaal, wij dachten nog even illegaal" +++ 4 maart: Nederland plat van stakingsakties van de vakbonden. Van 13.15 tot 13.45 zwijgen alle vier de Hilversumse zenders wegens solidaire geluidstechnici. De VARA op H3 gooit er nog een schepje bovenop en zwijgt al om 13.10 uur. Ook de beide tv-netten van 20.15 tot 20.45 uit de lucht +++ 5 maart: De KRO draait op H3 de hele dag Nederlandse popmuziek met tussen 19 en 24 uur een discussie onder leiding van Vincent van Engelen en Hans Wijnants over de popmuziek in Nederland. Aan deze discussie, doorweven met live-opnamen van Nederlandse groepen, nemen o.a. Lex Harding en Frits Spits deel ++ Peter de Vries vandaag precies twee maanden aan boord van de MV Mi Amigo +++ 6 maart: Vanaf vandaag presenteert Peter de Vries "Wekkerradio" en Hugo de Groot "Smakelijk eten" +++ 7 maart: Peter Holland en Marc van Amstel presenteren een prima extra NOS-nacht op H1 +++ 8 maart: Carl de Jong nu eindelijk op zaterdag met "Espresso", de rest van de dag weer Hugo en Peter ++ Vanaf vandaag zal Frits Spits iedere Zaterdag in de Avondspits de belangrijkste verschuivingen uit de LP top 50 van de BUMA/STEMRA vermelden en een nummer van de LP's draaien +++ 9 maart: Peter de Vries bij het nieuws van 11 uur: "Bij een UITERST RUSTIGE noordzee is de Caroline temperatuur 9 graden". Trek zelf maar je konklussie +++ 10 maart: Peter van Dam doet bij de AVRO op H3 een oproep aan dames, die deejay willen worden, om een bandje te sturen naar de AVRO t.a.v. Jan Steeman ++ Felix Meurders vervangt Frits Spits, die een griepje heeft, in de Avondspits +++ 12 maart: In Den Haag worden vijf illegale zenders in beslag genomen. Twee 27 MC- en 3 FM zenders ++ Frits Spits weer present in de Avondspits +++ 13 maart: De AVRO zendt vanavond een documentaire uit over jazzmusicus Charlie Parker, die 25 jaar geleden overleed +++

RAADSELACHTIGE GEBEURTENISSEN RONDOM DE HOSANNA EN HAAR BEMANNING.

Enkele weken geleden schreven wij dat de Hosanna van schipper G. Ackx uit Zeebrugge in het kanaal zou zijn vergaan met de komplete bemanning. Intensieve speurtochten naar het schip hadden niets opgeleverd, men vond alleen maar een reddingsvlot verder werd er niets gevonden. Er werd verteld dat de Hosanna een aanvaring had gehad, maar geen enkel schip had melding gemaakt dat het was aangevaren door de Hosanna. In enkele Belgische kranten verscheen op 10 maart het bericht dat de Hosanna waarschijnlijk helemaal niet was gezonken, maar dat het opweg was naar Griekenland om daar een zendschip op te halen. Nederlandse kranten schreven een week later dat de Hosanne in Marokko aan de ketting lag wegens drugssmokkel. Een bericht dat een dag daarna weer werd tegengesproken. Het NOS radioprogramma "Met het oog op morgen" had het op vrijdag 14 maart bij het rechte eind.

De Hosanna was inderdaad op weg naar Griekenland om daar een zendschip op te halen! En het blijkt -vlak voor het ter perse gaan van dit nummer- dat de Hosanna het zendschip heeft afgeleverd en het voor anker is gegaan voor de kust bij Zeebrugge. Het schip is bestemd voor de uitzendingen van Radio Mauritius en het zal naar alle waarschijnlijkheid op 31 maart met uitzendingen beginnen. Het land Mauritius is de grootste aandeelhouder en men zal de zender gaan gebruiken om promotie te gaan maken voor het land (toeristen trekken). Het zendschip heeft een 30 kilowatt zender aan boord en wordt geleid door enkele ex-Radio Mi Amigo medewerkers.

WS-NEWS-NE

In de vorige Freewave maakten we melding van een station dat in New York op onregelamtige tijden weersverwachtingen uitzendt. Welnu, het station heet Volmat New York Aerradio, WSY7Ø. Het station gebruikt dezelfde frequentie als Volmat Gander Aerradio in Canada en wel de 3001, 5652, 8868 en 13272 kHz. Ieder uur en ieder half uur worden de weersvoorspellingen uitgezonden. Het adres van het station luidt alsvolgt: Federal Aviation Administrattion, Department of Transportation, International Flight Service Station, JFK International Airport, Jamaica, N.Y. 11430, U.S.A.

De uitzendingen van Radio Pakistan World Service, gericht op West Europa in de Engelse taal, worden nu uitgestraald via de 9560 en de 11680 kHz, iedere dag tussen 17.00 en 19.30 uur GMT.

NEWS FROM ENGLAND

BBC RADIO START MET NIEUWE ROCK SERIE.

De BBC is in samenwerking met het Amerikaanse blad Billboard van start gegaan met de produktie van een 25 uur durende serie getiteld "The History of Rock and Roll". Producer is Stuart Grundy en de serie start in 1955 met de single Rock around the clock van Bill Haley.

Het geheel zal, naast de muziek, bestaan uit interviews met artiesten en nieuwsflitsen uit de diverse jaren. Het is de bedoeling dat de programma's (elk één uur) via een syndicator ook door diverse Amerikaanse stations zal worden uitgezonden. De BBC start half juni met deze History of R&R via Radio One.

DEEJAYS IN ENGELAND WERKEN MEER EN MEER OP HET GEVOEL VAN DE HUISVROUWEN.

Voor miljoenen huisvrouwen is de "local radio"-deejay de tweede man in hun leven. De juiste manier voor de "coffee-break"-deejay om hoge luistercijfers te krijgen is op een demate manier indruk te maken dat hij vele harten van vrouwen breekt. Juist de huisvrouwen uit haar dagelijkse sfeer halen tijdens het koffieuurtje en haar meer romantische sferen brengen. Onlangs is er in Engeland een uitgebreid rapport verschenen waarin nogal wat, voor ons onbegrijpelijke, zaken naar voren gekomen. Hier enige voorbeelden: Frank Wappat van Radio Newcastle is diverse malen gevraagd om babies ten doop te houden en aanwezig te zijn bij huwelijkspartijen. Frank draait dan ook alleen maar zeer romantische platen in zijn programma, waarbij hij met zijn spraak de vrouwen wild maakt. Dennis Mac Carthy van Radio Nottingham over zijn show: "Stel je eens voor, ik ben in haar huis (via de radio) helemaal alleen met haar, iedere dag weer, logisch toch dat ik invloed op haar heb". Frank Wappat heeft een zeer speciale fan bij het vrouwelijk geslacht en wel een die regelmatig een hele bustocht onderneemt om aanwezig te zijn bij zijn programma's. Onderwijl breit zij allerlei kledingstukken voor Frank. Deejay Bill Torrance van Radio Forth in Edingburgh kreeg onlangs een uitnodigend telefoontje van een vrouw: Draai om 9.30 uur een romantisch plaatje voor me en kom na de uitzending maar langs, dan zal ik je eens lekken verwennen, mijn man is toch niet thuis.
De programmaleider van Radio Nothingham kreeg onlangs een klacht van een man die zei dat sinds Mac Carthy's show van start was gegaan, zijn vrouw niets meer aan de huishouding had gedaan en dat het huwelijk op springen stond. De man in kwestie was van plan Mac Carthy voor het gerecht te dagen. Robbie Vincent van Radio London daarentegen redde een huwelijk. Door uitgebreid over een bepaald huwelijksprobleem met een vrouw te praten in de uitzending, kwam de man van de desbetreffende vrouw tot andere gedachten.
Hij bleef trouw aan zijn echtgenote. Phil Wood plaatste in zijn programma via Piccadilly Radio in Manchester, vlak voor de kerst, een opmerking dat hij de kerstdagen op sandwiches moest doorbrengen. Nog tijdens de uitzending kwamen er tientallen uitnodigingen om de kerst bij luisteraars te komen doorbrengen.

De invloed van deejays op het vrouwenvolk in Engeland is dus zeer duidelijk en dat van een nuchter volkje als de Engelsen. Goed ik zet een punt achter deze opsomming en ga eens denken wie het wordt; of Annette van Tright (VOO), Hanneke (KRO) of Leonie Jansen (VARA). Wie zal ik eens uitnodigen om met mij wat gezellige uurtjes door te brengen na de uitzending. De uitkomst zal ik voor mezelf privé houden..... Hans Knot.

BBC ONTSLAAT 1500 MENSEN.

Bij de BBC zullen 1500 ontslagen vallen. De omroep doekt vijf van haar orkesten op en gaat zo'n 10% besparen op educatieve programma's. De radiozender BBC 3 die vooral klassieke muziek en culturele programma's uitzendt, sluit.

Met deze maatregelen, die nog door de Raad van Bestuur moeten worden bekrachtigd, hoopt de BBC in twee jaar tijd ongeveer 600 miljoen gulden te besparen.

GOEDE VOORUITZICHTEN VOOR LOKALE RADIO OP DE CHANNEL ISLANDS.

Ondanks de financiële problemen bij de BBC en de stopzetting van BBC 3, heeft de leiding van de Britse Omroep besloten dat men meer lokale zenders wil oprichten. Men denkt hierbij speciaal aan de achtergebleven districten en vooral aan de Engelse eilanden groepen. The Channel Islands staan voorop in de rij om in aanmerking te komen voor een lokaal station. Binnenkort zijn er in Guernsey besprekingen omtrent enige problemen die nog dienen te worden opgelost, aldus de Broadcasting Committee President Deputy Colin McCathie op een persconferentie.

MARC informatie

KANAALTJE NEGEN ALS NOODKANAAL.

Binnenkrot komt er een breed overleg opgang om kanaal 9 op vrijwillige basis vrij te gaan houden voor nood-kommunicatie. Dit blijkt uit een consept-nota die op 3 maart verzonden werd aan een aantal betrokken instanties. Het overleg wordt gecoördineerd door de Stichting Recreatie waar veel instanties bij vertegenwoordigd zijn, zoals de ANWB, HISWA, Economische Zaken, Landbouw en Visserij, Vereniging Nederlandse Gemeenten en vele andere instanties. Terzijner tijd hoopt men een brochure uit te geven waar het een en ander in zal staan. Het zal wel niet eenvoudig zijn om kanaal 9 leeg te krijgen, omdat de PTT bij iedere navraag rond kanaal 9 meedeelt dat "ieder kanaal voor MARC-kommunikatie gebruikt mag worden", en dat men kanaal 9 "niets weet". Dit is dan voor velen aanleiding om kanaal 9 te gebruiken voor radio-kommunikatie terwijl de staatssecretaris in een brief van 23 maart 1979 aan de CB-verenigingen schrijft: ...neemt niet weg dat gebruik van MARC voor hulpverlening aan pleziervaartuigen een nuttige gebruiksvorm is". (ref. brief PTT 79319/2 101 RCD) Waarom beveelt de PTT dan niet kanaal 9 aan als noodkanaal? Vrijwel ieder apparaat beschikt over een kanaal 9 schakelaar. Zit deze er dan zomaar voor de lol op?

STAANDEBIJ, EEN NIEUW VERONICA PROGRAMMA.

Vanaf vrijdag 4 april komt Veronica met een speciaal radioprogramma voor de 27 MC-ers op Hilversum 2 van 18 uur tot 18.40 uur, dat "Staandebij" gaat heten. In het programma zitten als vaste onderwerpen de "Vraagbak" een rubriek waarin vragen van luisteraars worden behandeld en verder de rubriek "consumeneten-voorlichting" en met zal aandacht besteden aan de nieuwste technische ontwikkelingen op het gebied van 27 MC. Neelie Smit Kroes ("Moeder MARC") zal het eerste programma via een "bakkie" openen en daar mee alle 27 MC-ers een eigen programma geven dat onafhankelijk is van bonden, federaties en clubs. De eindredaktie van "Standebij" is in handen van Jan Morrien.

INDUSTRIE SPEELT IN OP DE 27 MC.

Verschillende platenmaatschappijen hebben alert gereageerd op de wettelijke van kracht wording van de 27 MC. Zo heeft platenmaatschappij Dureco de single: "Iedereen doet mee met de 27 MC" van de 16-jarige Johnny Rietveldt uit Nieuwerkerk aan de IJssel op de markt gebracht. Johnny debuteerde vorig jaar met de plaat "Oh, oh, Olivia" die ook nog plugplaat was bij Radio Caroline. Ger Kruger.

NIEUW HOOFD VOOR OMROEP ZUID.

Armand Sliepen, algemeen adviseur van STAD Radio Amsterdam, is met ingang van 1 juli a.s benoemd tot hoofd van de Regionale Omroep Zuid. Hij volgt Fred van Leeuwen op die per 1 november j.l bij de NOS in dienst is getreden. Armand Sliepen is tevens voorzitter van de ROOS, het overleg- en samenwerkingsorgaan van de Regionale Omroepen in Nederland.

WERELDOMROEP VREEST VERLIES VAN 20 BANEN.

Radio Nederland Wereldomroep heeft in een notitie aan de Tweede Kamer geprotesteerd tegen de voorgestelde bezuiniging van één miljoen gulden op het bedrag dat op de begroting van CRM is uitgetrokken voor de Wereldomroep. Zo'n bezuiniging zal een verlies van twintig arbeidsplaatsen opleveren aldus de Wereldomroep. Aanleiding voor deze notitie zijnde door ondermeer dhr. Bisschoff (D'66) ingediende amendementen op de begroting van CRM. Dhr. Bisschoff wil de door minister Gardeniers voorgestelde verhoging van anderhalf miljoen gulden voor de aktiviteiten van de Wereldomroep met één miljoen gulden wordt verlaagd. De minister wil dat dit bedrag wordt overgeheveld naar de kinderdagverblijven. Argumentatie hiervoor is ondermeer dat de Wereldomroep de laatste jaren "eigen" aktiviteiten heeft ontplooid op het gebied van films en tv-programma's. De Wereldomroep merkt hierover op, dat het krachtens de Omroepwet tot zijn taak behoort tv-programma's te maken voor heruitzending door omroepen buiten Nederland.

VVD WIL SNEL UITZENDINGEN IN RUSSISCH.

Er moeten zo snel mogelijk uitzendingen in het Russisch komen via de Nederlandse Wereldomroep. In schriftelijke vragen aan de minister-president en de ministers van buitenlandse zaken en CRM, dringt de VVD in de Tweede Kamer er op aan daarvoor de middelen te verschaffen aan de Wereldomroep. Deze denkt er al enige tijd over te beginnen met uitzendingen in het Russisch. Juist onder de huidige omstandigheden is objectieve informatie noodzakelijk om iedereen in de Sovjet Unie de mogelijkheid te geven zijn eigen mening te vormen, zo meent de VVD.

PRIJS-PUZZEL

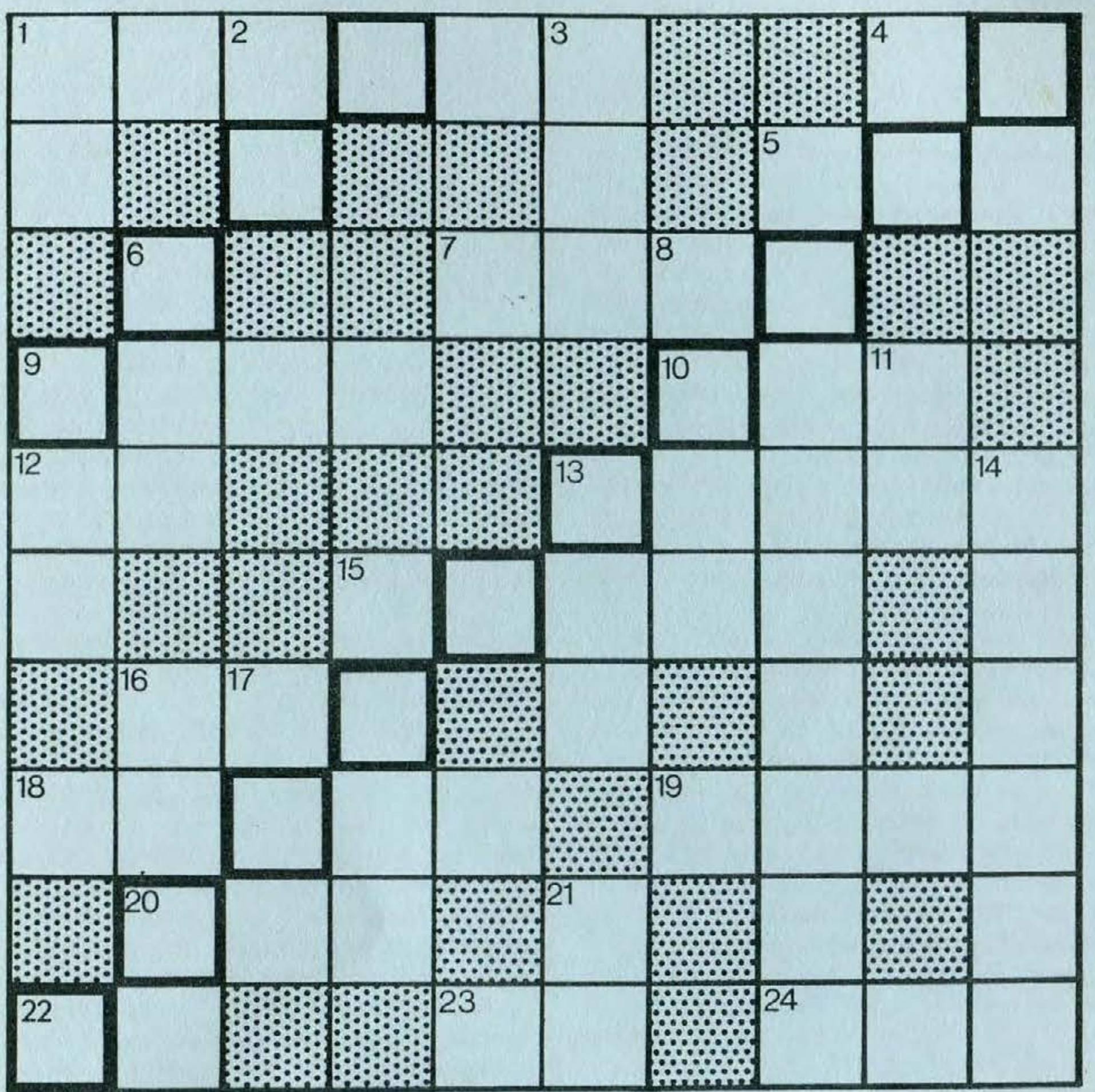

Ja, daar is hij weer, de nieuwe prijs-puzzel! Met natuurlijk weer als fantastische prijzen: 3 singles uit de Top 40. 2 singles uit de Top 30 en 1 single uit de Top 20. Dus los op en stuur je oplossing voor 4 april naar: Freewave, Postbus 339, 1180 AH Amstelveen.

HORIZONTAAL: 1. Beken 4. Voorzetsel 5. 18e eeuwse japon 7. Funktie 8. Rivier 10. Bejaarden-uitkering 12. Boom 13. Afmetingen 15. Blad 16. Tweetal 18. Produkt uit olieraffinaderij 19. Troeteldier 20. Nederlandse Omroep Stichting (afkorting) 22. Voorzetsel 23. Afkorting C-omroep 24. Ontkennen VERTIKAAL: 1. Insekt 2. Voorzetsel 3. Voornaam Caroline deejay 4. Uitroep 5. Hakkelen 6. Lokmiddel 8. Job 9. Bestek 11. Voornaamwoord 14. Voornaam staatssecretaris 15. Braaksel 16. Ritmische beweging 17. Vliegende object 21. Muzieknoot. Veel sukses!

Het einde van de Mi Amigo!

RADIO CAROLINE VOORGOED UIT DE LUCHT.

Woensdag 19 maart werden er via de Nederlandse Service van Radio Caroline regelmatig de codes 59 en 60 in het Engels uitgezonden met daarbij de opmerking: Very Urgent. In Nederland werd gegist naar de betekenis van de codegetallen daar ze afkomstig waren van de Engelse lijsten, die kortelings zijn gewijzigd. Men dacht hier aan een drastisch olietekort aan boord. Het bleek echter allemaal veel ernstiger te zijn. Een telefoontje naar onze man in England leerde ons genoeg. Sinds 16.03 werden er via het noodkanaal signalen vanaf de Mi Amigo ontvangen dat het schip haar anker had verloren en het noodanker had uitgeworpen. Een reddingsboot vertrok onmiddelijk vanuit Walton on the Naze. De bemanningsleden van de lady wensten echter niet over te stappen, daar ze nog een kans van redden door zich zelf zagen.
De pompen aan boord begaven het echter en het schip maakte steeds meer water. Door de storm windkracht 10 werd het schip omstreeks half 10 in de avond op een zandbank (Long Sands) geworpen en men hoopte dat bij hoog water het schip weer los te krijgen. Een bedrijf uit Rotterdam had al opdracht ontvangen om het schip los te trekken. Echter om 8 min na middernacht maakten Tom Hardy en Steve Gordon melding dat het niet langer verantwoord was om op de boot te blijven daar het water snel steeg, wel sprak men de hoop uit dat men zo spoedig mogelijk hoopte terug te komen. Echter nog diezelfde nacht ontstonden er meer en meer gaten in de boot. Op het moment dat u dit leest is het schip reeds helemaal gezonken. Het ziet er niet naar uit dat het ooit nog boven water komt. De bemanning bestaande uit de Amsterdammer Hans Verlaan (22 jaar) en 3 Engelsen werden door een reddingsboot aan boord genomen. Een gevaarlijke aktie die meer dan 12 uur in beslag nam. Op het laatste moment wist Stevie Gordon nog de parkiet Wilson II mee te nemen. Helaas is nadere informatie nog niet voorhanden maar we kunnen rustig aannemen dat het voorgoed is gebeurd met de Mi Amigo. Laten we hopen dat het station nog weer eens terug komt in de lucht maar dan met een nieuwe boot en een beter organisatie.
In onze volgende Freewave hopen we uitgebreider op de zaak terug te komen. Speciale dank bij de samenstelling van dit inlegvel van deze Freewave gaat uit naar onze man in St. Osyth England, Bill Rollins, Ger Kruger en aan Henk Langerak van het Algemeen Dagblad.

Hans Knot.